

Déli Hírlap

Redacția și administrația:
TIMIȘOARA, I., Piața Brătianu No. 3.
Telefon: 28—10.

GAZETA MAGHIARILOR
DIN BANAT

Nr. cererii de insc. în Reg. publ. per 934—1938.
Trib. Timișoara.
Redactor resp.: Dr. VÁRNAY ELEMÉR

Honpolgárság

Január 31-én, déli fél két óraker az összes városi és községi iktatókban lezárták az állampolgárság utólagos kérvényezésének jegyzékét. Aki csak tehetett, az időpontig benyújtotta kérését és becsatolta az igényelt okmányokat is.

A romániai magyarságnak régi, fájó sebe nyert ezáltal orvoslást, de mindjárt hozzátették, hogy csak részlegesen.

A romániai Magyar Népközösség, az állampolgári jog megadása körül már megalakulásának első napjaiban buzgó munkát fejtett ki. Rengeteg beadvány, kérelem, emlékirat és szóbeli tárgyalás előzte meg az új állampolgársági törvény megjelenését. Holott a tétel aránylag egyszerű és világos volt. A Magyar Népközösség csupán azt akarta elérni, hogy azok az őslakó magyarok, akiket a békeszerződés a román államkeretbe juttatott, de különböző okoknál fogva az 1924. évi összeírásból kimaradtak, elnyerhessék állampolgári jogaikat.

A meghozott törvény kétségtelenül jelentős haladás volt a sérelem orvoslása felé, sajnos azonban, a látszólag hosszú jelentkezési időszak sem hozta meg az óhajtott eredményt. A jelentkezéshez szükséges iratok nehékes beszerzése, vagy egyszerűen beszerezhetetlensége miatt nem érvényesíthették törvényadta jogaikat.

Az élet és a körülmények szeszélyes változatai semmiféle törvényes keretbe bele nem szoríthatók. A helyzetek nem tisztelik a határidőket, a viszonyok áttérbélyesednek a törvényszakaszokon, a jog és igazság nem korlátok között halad. Egész csomó magyar ember, magános és családfő van még, akik a viszonyok sajátosságai miatt ismét csak kívül maradtak az állampolgársági jog keretein.

A különböző közigazgatási bíróságok tárgyalási rendjén minduntalan felbukkannak olyan perek, amelyeket azok indítottak, akiknek illetőségi bizonyítványát az illető város, vagy község nem adta ki. A megtagadás indokainak kivizsgálása a bíróságra tartozik. Nem kevés azoknak az eseteknek száma, amikor a tábla az illetőségi bizonyítvány kiadására kötelezte a perbe fogott községet, de számos ügy még döntés nélkül ott hever a közigazgatási bíróságok okmánytárában. Vajjon mi történik azokkal tehát, akik éppen az ítélet késése miatt mulasztották el a beadási határidőt? A világháború és az ezt követő forradalmi idők sok községi levéltárat pusztítottak el. A főhatalomváltozás idején ezek és ezek sínylődtek hadifogságban. Az eleven emberek nagy temetőjéből, Szibériából, még most is tart a világháború katonáinak lassú szívárgása. Mivel és hogyan igazolhatják ezek a szerencsétlenek jogi helyzetüket? Nagykorú árvák vannak, akiknek szülei még az állampolgársági kérdés 1924. évi rendezése előtt meghaltak. Ők maguk akkor még nem is jelentkezhettek és alig van valószínűsége annak, hogy illetőségi bizonyítványt beszerezhessenek, hiszen a községi nyilvántartások tömkelegéből legfeljebb ha az anyakönyvi hivatal könyveiben szerepelnek. Viszont az illetőség nem függvénye a születési helynek.

Állami és kormányzati érdek, hogy a lakosság az országban nyugodtan, állampolgársági kötelességeinek, de jogainak tudatában építő munkát fejtessen ki. Kolozsvárról érkező hírek szerint a romániai Magyar Népközösség hivatott szervei a közeljövőben lépéseket tesznek a január 31-i határidőt elveszített emberek és családok érdekében. Nincs okunk azt hinni, hogy a kormányzat éppen most, amikor a nyugalom biztosítása a kormányzati célkitűzések első vonalá-

Szünet nélkül bombázzák az oroszok Viipuri városát

A finnek az ismételt orosz rohamokat is visszaverték.
Moszkva 16 védelmi mű elfoglalását jelenti

Helsinkiből jelentik: A karéliei félszigeten tovább tart a szovjet csapatok támadása. A leghevesebb harcok a Ladoga-tótól nyugatra és keletre, valamint a Tajpale-folyó mentén zajlottak le. A finnek valamennyi támadást visszaverték. A Ladoga-tótól északkeletre a finnek megsemmisítettek egy ellenséges oszlopot és másutt is visszavertek több támadást. A finn repülők ismételten végeztek felderítő és védekező repülést, amelyek során bombázták az ellenséges arcvonal mögötti támaszpontokat.

A szovjet repülők bombázták Viipuri városát és több polgári személyt megöltek. Vasárnap nagyobb számú önkéntes érkezett, akik tizenkét nemzetet képviselnek. (Dunaposta.)

Helsinkiből jelentik: Vasárnap este orosz repülőgépek bombatámadása következettében

Viipuri város két órán keresztül villanyvilágítás nélkül maradt, mivel az orosz gépek bombái eltalálták a város villanyerőtelepét. Az orosz messzehordó ágyúk különben több ízben bombázták a várost. (Rador.)

Moszkvából jelentik: A leningrádi körzet katonai parancsnoksága jelenti: Vasárnap felderítő vállalkozások voltak a Ladoga-tótól északra s a gyalogsági egységek összeütközésre kerültek egymással. A karéliei földszoroson

a szovjet elővéd csapatai elfoglaltak 16 védelmi művet, közöttük nyolc betonozottat. A szovjet légi haderő felderítő és bombázó repülőket hajtott végre. (Dunaposta.)

Newyorkból jelentik: A Finnország megsegítésére alakult amerikai bizottság eddig több, mint 1 millió dollárt gyűjtött össze. Az eredmény láttára

az amerikai bankárok és nagyiparosok ugyancsak felajánlottak 1 millió dollárt a finn fegyverkezés céljaira. (Dunaposta.)

Milánóból jelenti a Stefani-ügynökség: A

Popolo d'Italia legutóbbi száma foglalkozik azzal az elterjedt hírral, amely szerint a finn kormány nincs ellene az Oroszországgal meginduló tárgyalásoknak és ezzel kapcsolatosan megállapítja, hogy Anglia mindent elkövet a finn-orosz konfliktus megoldásának megakadályozására. Anglia — írja a lap — élesíti a tüzet, hogy

Svédországot minél inkább háborús álláspontra hangolja. (Rador.)

Amsterdamból jelentik: A hágai finn konzul felhívást intézett a holland néphez és sítalpak felajánlását kérte, miután a legnagyobb finn sítalpgyárat az orosz bombák elpusztították. A finn követ igen nagy árat ajánlott fel. (Rador.)

A Gazetta del Popolo munkatársa jelenti, hogy Olaszországban ezerszámra jelentkeznek az önkéntesek a finn hadseregbe való katonai szolgálatra. Csupán az önkéntesek Finnországba való szállítása okoz nehézségeket.

Helsinkiből jelentik: A finn hivatalos jelentés szerint a karéliei földszoroson az ellenség ugyanolyan erővel folytatta támadásait, mint az előző nap. A támadás Summa környékén volt a legerősebb, ahol több orosz hadosztály vett részt a harcban. Támadásukat tüzéség, tankosztagok és repülők támogatták. Moulajaervi környékén is nagyobb ütközet zajlott le, amelyben

150 orosz tank vett részt.

A tüzéségi tűz négy órán át szakadatlanul tartott, de a támadást a finnek sikeresen visszaverték. Az ellenség vasárnapi vesztesége nagy, sok löszér és tank jutott a finnek birtokába. Az Aittojoki melletti harcokban az oroszok 380 embert veszítettek. Kuhmo mellett pedig egy tankot és 500 katonát. A finn repülők több ízben intéztek támadást az ellenség csapatai ellen, de élénk tevékenységet fejtett ki a levegőben az ellenség is. Repülők azonban csupán a front fölött dobtak le bombákat.

Vasárnap a finnek hat szovjet gépet lőttek le, ezenkívül valószínűnek látszik még másik három gép elpusztítása. (Rador.)

Gafencu külügyminiszter megleghangu távirata Saracsoglu török külügyminiszterhez

Bucurestiből jelentik: Grigore Gafencu külügyminiszter Saracsogluhoz, a török külügyi tárca vezetőjéhez a következő táviratot intézte:

„Nagy meglegedésemre van szerencsém közölni, hogy a Balkán-egyezmény alapszabályainak értelmében február 9-től a Balkán-szövetség állandó tanácsának Excellenciád az elnöke. Miközben legmelegebb szerencsekívánatomat fejezem ki, egyuttal azt a meggyőződésemem is nyilvánítom, hogy Excellenciád tö-

rekvései annak a nagy békepolitikának érdekében, amelyet valamennyien közösen megteremtteni akarunk, teljes sikerrel jár majd és a Balkán-szövetség munkálkodásában újabb fontos állomást jelent. Meg vagyok róla győződve, hogy Excellenciád bölcs irányítása mellett a Balkán-szövetség jót akaró akciója még az eddiginél is nagyobb eredményekre vezet. Gafencu“.

ban van, ne adna módot az igazságos rendezésre. Ha ezt teszi, tegye határidő nélkül. A községi állampolgársági ügyosztályok állandóan működő hivatali szervek, amelyeknek módjukban áll a megfelelő igazolásokkal felszerelt kérvényeket

elfogadni és az illetékes minisztériumhoz felterjeszteni.

Ezzel a kormányzati ténykedéssel igazságos és egyenes út nyílnék az állampolgársági jogok végleges rendezése felé.

JEGYZETT MÁR HADFELSZERELÉSI BONT?

Welles békekísérletére nem választott alkalmas időpontot

Amerikában bizakodnak Rooseveltnél elnök megbízottja útjának sikerében. Páris és London felfogása változatlanul merev

Washingtonból jelentik: A Havas-ügynökség jelentése szerint az amerikai sajtóban viszálykörülmények között az a hatás, amit Summer Welles látogatásának híre váltott ki a hadviselő és semleges államokban. Nincsen szó — írják az amerikai lapok — kompromisszumos európai béke helyreállítási kísérletéről. A francia parlament egyhangú bizalma Daladier iránt, az angol és francia hivatalos kommentárok és Frick dr. legutóbbi beszéde bizonyítják azt a szándékot, hogy

a hadviselők nem akarják letenni fegyvereiket.

Beavatott amerikai körökben azt hiszik, hogy

Summer Welles küldetésének főcélja Berlin meglátogatása és német információk megszerzése.

A londoni Times diplomáciai szerkesztőjének értesülése szerint

Summer Welles látogatásának hírére az európai fővárosokban nagy nyugalommal vették tudomásul.

Londonban az amerikai megbízott hivatalos körökkel lép érintkezésbe és megszerzi a szükséges felvilágosításokat. Minél szélesebb körű lesz a vizsgálat, annál nagyobb meglepetést kelt az Franciaországban és Angliában. Ki fog derülni, hogy a szövetségesek azért léptek a háborúba, mert annak jogosságáról meg vannak győződve. A szerkesztő azon véleményének ad kifejezést, hogy Rooseveltnél elnök nem is reméli, hogy a béke érdekében azonnal közbeléphetne, mert ha nem az alkalmas pillanatot választja meg a közbelépésre, úgy több rosszat, mint jól tenne. (Rador.)

AZ AMERIKAI SAJTÓ SZERINT A BÉKEKÖZVETÍTÉS KORAI

Newyorkból jelentik: Több amerikai lap szerint Johnson gazdasági államtitkár kijelentette, hogy

Welles európai küldetése az Egyesült Államoknak a háború felé tett első lépése.

Hozzátette, hogy nem tudta aggodalom nélkül nézni Rooseveltnél ezt a lépését és Amerikának inkább a saját ügyeivel kellene foglalkoznia, mint beavatkozni az európai nemzetek vitáiba. Kijelentette még, hogy Rooseveltnél az utóbbi időben pontosan Wilson nyomdokain halad, ami

bajba sodorhatja az Egyesült Államokat.

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald Tribune kételkedik Summer Welles látogatásának helyességében. A lap szerint

Rooseveltnél elnök legutóbbi beszédében az orosz és a német birodalom ellen nyilatkozott és ezzel elzárta az utat mindenféle közvetítési kísérlet elől.

Summer Welles jó diplomata lehet és különleges felhatalmazással indulhat útnak, de nem szabad megfeledkezni a világháborúban House ezredes missziójáról, hogy leszögezhezzük — írja a lap —, miszerint a háború jelenlegi helyzetében mindenféle békekísérletezés korai. (Rador.)

NAGY FELADAT VÁR WELLESRE

Párisból jelentik: A francia lapok a legnagyobb érdeklődéssel kísérik Summer Welles európai utazását. A Matinben Stephane Lauzane cikket ír, amelyben rámutat arra, hogy Rooseveltnél elnök küldötte nemcsak a kormány, hanem a magánosok részéről is a legmelegebb fogadtásban részesül. Franciaországnak nincs semmi rejtegetni valója és nincs semmi visszaadni valója, népeit sem kell felszabadítani. Summer Wellesre az a feladat vár, hogy megvizsgálja, vajjon a Rajnán túl is hasonló-e a helyzet és reméljük, hogy látogatását nemcsak Berlinre korlátozza, hanem el fog menni Prágába, Bécsbe és Varsóba is. Semmiféle vizsgálat eredménye nem volna teljes, ha nem állapítanák meg a helyzetet azokban az államokban is, amelyek európai

hegemoniára törekcsenek, amelyek országokat foglaltak el és népeket igáztak le.

Hasonló szellemben ír a L'Oeuvre is és megállapítja, hogy Summer Wellesnek meg kell látogatnia a németek által elfoglalt államokat is. (Rador.)

A HÁBORÚS CÉLOK TEKINTETÉBEN NINCSEN VÁLTOZÁS

A Havas távirati iroda jelenti: Welles amerikai külügyi államtitkár európai útjának híre Párisban kelő megértéssel találkozott. Politikai körökben kijelentik, hogy Rooseveltnél követést kellő szívélyességgel fogadják és az összes kívánt felvilágosításokat megadják. Helyesléssel fogadják Rooseveltnél elnöknek azt az akcióját is, amelynek keresztülvezetésével Hullt bizta meg és amely a semlegesek megszervezésére vonatkozik. A francia politikai körök már ma leszögezik, hogy Franciaország háborús céljai tekintetében semminő változás nem történt és semminő változás nem következhetik be. Franciaországnak és Angliának az a határozott állásfoglalása, hogy a háború utáni gazdasági rend tekintetével és a háború utáni problémákkal nem foglalkoznak.

A szövetségesek minden fáradozása ma a győzelem kivívására és a pozitív béke megteremtésére irányul.

Ezt a békét fegyveres erővel akarják kiharcolni. Ugy Franciaország, mint Anglia a mai viszonyok között minden kérdést kikapcsolnak, amely a háború utáni újrendezésre vonatkozik. Ezért Anglia és Franciaország, bár szívesen fogadják az amerikai kiküldöttet, a háború utáni berendezésről ma még korainak tartják a tárgyalásokat.

SEMLEGES LIGA MEGALAKÍTÁSA

Hivatalos belga körök Hull külügyminiszter bejelentését kedvezően fogadták. Egyes belga lapok arról adnak hírt, hogy Welles amerikai kiküldött tárgyalásai esetleg egy semleges értekezlethez fognak vezetni. Egy másik belga lap pedig arról ír, hogy egy ilyen értekezlet létrejönne egy semleges liga, amely, ha módjában állna, nyomást gyakorolhatna a hadviselő államokra az ellenségeskedések beszüntetése érdekében.

A német közvéleményben még mindig semmiféle visszhang nem jelentkezik az amerikai kezdeményezésről, noha ez más külföldi országokban mindenütt nagy figyelmet keltett.

ROMÁN LAP CIKKE ROOSEVELT ELNÖK KÜLDÖTTÉRŐL

Bucurestiből jelentik: A Semnalul írja: Welles, az Egyesült Államok külügyi államtitkárának európai utazása gyakorlati és közvetlen eredmény szempontjából csak Amerika számára jelentős, mert az utazás nyilvánossághozatala után azonnal úgy az angol, mint a német sajtó sietett leszögezni háborús célját, amely, mint köztudomású, összeegyeztetetlen egymással. Az európai fővárosokba történő utazás valódi jelentőségéhez tudnunk kell, hogy kinek a kezdeményezésére történt ez a lépés. Logikusan gondolkozva — folytatja a lap — azt kell hinnünk, hogy

Welles Rooseveltnél elnök küldöttje.

A valóságban azonban másképpen is állhat a

Nagy premier csütörtökön!

S
C
A
L
A

M
O
N
Z
G
Ó

JESSE JAMES

CU TYRONE POWER · HENRY FONDA
NANCY KELLY · RANDOLPH SCOTT

HENRY KING

AZ IMÁDOTT BANDITA

szines amerikai filmsoda. — Kedden és szerdán utoljára: ÉLNI AKAROK

helyzet. Minden esetre valószínűtlennek tűnik, hogy az USA elnöke előzőleg ne tanácskozott volna az érdekelt kormányokkal. Az Observatore azt írja, hogy az angol kormányt már előzőleg értesítették a külügyi államtitkár európai útjáról. Az a kérdés merül most fel, vajjon az angol kormány véleménye egyezik-e a Fehér Házzal? A német sajtó véleménye után ítélve az a benyomás, hogy így van.

Németország azt hiszi, hogy az út előkészíti Amerika belépését a háborúba.

Mégsem tudhatjuk azonban, hogy ebből a tényből ilyen határozott következtetéseket lehet levonni. Annyi azonban bizonyos, hogy Welles két hónapos európai tartózkodása először Amerikára nézve hoz majd eredményt.

A ieszült helyzet tette szükségessé az olasz-török gazdasági egyezményt

Rómából jelentik: Az olasz lapok jelentése szerint az olasz-török kereskedelmi megállapodás ügyében az európai bonyodalom miatt szükségessé vált tárgyalások rövidesen megegyezésre vezetnek. Valószínű, hogy a két állam között az árucsereforgalom az eddiginek kétszeresére fog emelkedni és

eléri majd a nyolcszázmillió lírát, de nem lehetetlen, hogy a jövőben még ezt az összeget is meg fogja haladni. (Radiopress.)

Németország hamarosan magához ragadja a katonai kezdeményezést

Cáfolják a belga határon történt német csapatösszevonást. — Göbbels nyilatkozata Németország háborús céljairól. — Eden angol gyarmatügyi miniszter Kairóba érkezett

Rómából jelentik: A Gazetta del Popolonak jelentik Berlinből: Vajjon a közelgő tavasszal megmozdulnak-e a Nyugat-Európában egymással farkasszemű néző hadseregek? — ezt a kérdést teszik fel ma nemcsak Németországban, hanem az egész világon. Németországban az a felfogás uralkodik, hogy az eddigi mozdulatlanágnak mindenképpen meg kell változnia és meg kell szűnnie és sokan meg vannak győződve róla, hogy Németország hamarosan magához fogja ragadni a katonai kezdeményezést, amelyet a nyugati hatalmak eddig átengedtek neki. Jól értesült francia politikai körökben megeafolják azt a külföldi hírt, mintha a belga határon német csapatösszevonások történtek volna. Úgy vélik, hogy az új rémhírhadjárat megindult egy újabb diplomáciai zsaroló kísérlet számára.

A Harmadik Birodalom nem tesz engedményeket

Brüsszelből jelentik: (Rador.) A Havas francia távirati ügynökség közli, hogy Göbbels dr. német propagandügyi miniszter szombaton kihallgatáson fogadott nyolc külföldi újságíró Walchhof am Bodensee melletti birtokán. A beszélgetés során Göbbels többek között kijelentette, hogy a német nép teljes bizalommal viseltetik a Führer iránt és Hitler jövőbeni terveit illetően egyetlen kérdést sem intéznek hozzá.

Tévednek azok, akik azt hiszik, hogy Németország hajlandó lenne kompromisszumos megoldásra, mert a Harmadik Birodalom nem megy bele engedményekbe Ausztriát, Csehországot és Lengyelországot illetően.

Németország el van szánva, hogy a szőnyegen levő kérdések totális megoldását véghezvigye és új rendet alkosson. A gyarmati kérdés, amely a Franciaországgal és Angliával való konfliktus kitörése előtt is napirenden volt, Németország háborús céljai közé tartozik.

HATALMAS TENGERENTÚLI HADSEREG ÉRKEZETT ANGLIÁBA

A Reuter-ügynökség tudósítója jelenti, hogy megérkezett a világnak az a legnagyobb hadserege, amely valaha egy csoportban haladt át a tengeren. Hétfőn az egyik kikötőbe számos szállítóhajó érkezett, amelyeket az angol hadiflotta erős egységei kísérték. A kikötő lakossága a legmelegebb ünneplésben részesítette a katonákat.

Eden angol gyarmatügyi miniszter Kairóba érkezett. A miniszter azért ment Kairóba, hogy személyesen fogadja az első ausztráliai és új-zélandi csapatokat.

Londonból jelentik: A hadügyminisztérium hivatalos közleménye szerint az ausztráliai hadsereg és az új-zélandi expedíciós hadtest egységei egymás után érkeznek meg a Közel-Keletre,

ahol az előre kijelölt zónákba irányítják őket. (Rador.)

TÜNETNEK AZ IREK.

Belfastból jelentik: A rendőrség tegnap este szétszórta az ir köztársasági hadsereggel rokonszenvező, Belfastban rendezett tiltakozó gyűlést. 25 embert letartóztattak. Armaghban is feloszlatták az írek tiltakozó gyűlését. (Dunaposta.)

Londonból jelentik: A Press Association jelentése szerint a ballykinlari katonai táborba vasárnap hajnalban nyomultak be az ir köztársasági hadsereg tagjai és 40 puskát magukhoz véve, bántatlanul távoztak. (Rador.)

DALADIER SIKERE A FRANCIA PARLAMENTBEN.

A Havas távirati iroda jelenti: A francia kamara ülésén Daladier miniszterelnök oly hatalmas győzelmet aratott, amely messze túlhaladja egy politikai vezér, vagy egy kormányelnök győzelmét. Mint ismeretes, a francia parlament két napon keresztül titkos üléseket tartott. A parlamenti ellenzék a kormányhoz a hadviselésre vonatkozólag kérdéseket akart intézni, Daladier miniszterelnök azonnal összehívta a parlamentet és nyílt ülésen akart az ellenzéknek felvilágosítást adni. Nyílt ülés helyett titkos ülésen tárgyalták le két napon keresztül a felmerült kérdéseket. Végül a jelenlévő

ötsházharmincegy képviselő egyhangú szavazata mellett

határozati javaslatot fogadtak el, amely kimondja, hogy a francia kamara a kormány részletes jelentéstétele után a legnagyobb elégtétellel vette tudomásul a kormány beszámolóját.

Száraz száj reggel

Ki ne ismerné ezt az érzést — és mily könnyen lehet ezen segíteni. Használjon egyszer reggel azonnal felkelés után a száj- és fogápoláshoz **CHLORODONT** fogpasztát. Ez felfrissíti, tisztítja a fogakat és olyan természetű só-t tartalmaz, amely használat közben oxigént termel. Így a nyálkamirigyeket fokozott tevékenységre serkenti és ezáltal természetes úton szájtisztításról gondoskodik és védi a fogakat.

Chlorodont fogpaszta

A kamara a legmélyebb hazafias érzéssel támogatja tovább is a kormányt sikerteljes munkájában. A kamara a hadsereg hősiességét magasztalta és teljes bizalmát nyilvánította a kormány iránt.

A Le Journal írja: Daladier tegnapi nagy győzelme sokkal több, mint kormánygyőzelem.

RÖPIRATOKKAL ÉS BESZÉDEKKEL NEM LEHET HÁBORÚT NYERNI.

Londonból jelentik: Ewans admirális, a London környéki polgári légvédelmi szolgálat vezetője kétezer főnyi tömeg előtt a következőket jelentette ki:

— Nem vagyok pesszimista, sem rémhírtérjesztő, de úgy látom, hogy sokan vannak, akik azt hiszik, hogy röpiratokkal és beszédekkel megnyerhetik ezt a háborút, anélkül, hogy minden rendelkezésre álló segélyforrást mozgósítani kellene.

Ewans bejelentette, hogy előfordulhat az az eset is, amikor Angliában mozgósítani fogják a nőket a légvédelmi szolgálatban való részvétel céljaira, éppen úgy, mint ahogyan Finnországban is történt. (Rador.)

CORSO mozi

Ma utoljára a szenzációs kettős műsor:

1 Madelon lánya

Főszerepekben:
HENRY GARAT, NINON VALLIN

és
AIMOS, a nagy komikus

2 A kínai negyed rejtelméi

Tarzan kutyával és Bobby Nelson
Paramount-híradó premierje

Folytatólagos előadások d. u. 5 órától
Délután 3 órakor 17 leies helyárrakkal:

Egy pesti éjszaka

— Bár csak jó termésünk lenne az idén!
— A termésig biztosítottam magam az
Állami Sorsjáték egy sorsjegyével,
amelyet a

COLECTURA OFICIALĂ și a OFICILOR RURALE P.T.T.
sorsjegyárudánál vettem. A következő
sorsjáték húzása napjai február 15. és 18.

**Colectura OFICIALĂ
ȘI A OFICILOR RURALE P.T.T.**
ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Főelárusító Temesvár és Bánság részére: Colectura Oficiala Temesvár, Bul. Ferdinand 1/a. Tel.: 31-05.

A Katolikus Népszövetség közgyűlése

Amikor a magunk magyar népében értéket látunk, értéket ismerünk fel más népekben is

Az Erdélyi Római Katolikus Népszövetség temesvári egyházmegyei központja vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta meg ötödik évi rendes közgyűlését a Gyárvárosi Katolikus Ifjúsági Egyesület nagytermében. A terem erre az alkalomra zsufolásig megtelt. Pacha Ágoston megyés püspök képviseletében megjelent Korner József dr. általános püspöki helynök, ott volt Rech K. Géza gyárvárosi apátplébános, a Katolikus Népszövetség országos alelnöke, a papság több más tagja, valamint Temesvár katolikus társadalmának számos női és férfi képviselője. A vidéki tagozatok közül Arad, Delta, Perjámos, Dézsánfalva, Vinga, Zsombolya, Búziás, Ség, Szinészeg, Ötvösd, Parác, Kécsa, Medves, Giroda, a Besseney-telep, Keped, Janova, Folya, Rékás, Ferendia, Rónác, Klopódia, Gátalja, Kisoda és Majláthfalva küldöttségileg képviseltette magát.

A királyhimnusz elnéklése és ima után Martzy Mihály elnök megnyitotta a közgyűlést. A jegyzőkönyv vezetésére Berényi Gizella egyházközségi nővért, hitelesítésére özvegy Borsiczky Ottónt és Fehér Kristóf nyugalmazott táblabírórt kérte fel. A Katolikus Népszövetség legfőbb célkitűzése — mondotta — mindenkor a katolikus akció gyakorlati megvalósítása volt és marad és a katolikus akció nem egyéb, mint a katolikus társadalmi és szociális erők szövettsége és szervezete azzal, hogy

bevigye minden egyéni, családi, társadalmi, szociális és közéletbe a katolikus életelveket. Az államnak derék polgárokat, a családnak önzetlet apákat és áldozatos anyákat, végül a társadalmi, közjótékonyasági, szociális és egyéb szervezeteknek készséges, odaadó, erkölcsi és anyagi áldozatoktól vissza nem riadó tagokat nevel. Magyar népünk érdekében dolgozunk, hogy ősi hitében, tiszta erkölcsében, szokásai, dalai és viselete által nemes fajtisztaságában megtarthassuk és előbbre vihesük. Végül köszönetet mondott a támogatásért a püspöknek, a Katolikus Népszövetség minden tagjának és a magyar sajtónak.

Schronk Vilma egyházközségi nővér olvasta fel azután az elmúlt évi működésről szóló terjedelmes jelentését. Általános képet adott a Népszövetség egyházmegyei helyzetéről, majd felsorolta azokat a rendezéseket és gyűléseket, amelyeket az év folyamán a különböző helyeken tartottak és amelyekről annak idején beszámoltunk.

Az egyházmegyei központnak jelenleg negyvenkilenc tagozata van. A múlt évben a temesvári és aradi városi ifjúsági tagozatok mellett kilenc vidéki helyen alakult külön ifjúsági tagozat. Kilenc vidéki tagozatnak saját otthona van. A beszámoló részletesen foglalkozik azzal is, hogy a Katolikus Népszövetség működése révén mennyire haladt előbbre a vallásos élet.

Közlög Alajos pénztári és Gámenczy István ellenőri jelentéseinek meghallgatása és a felmentvény megadása után Fodor József, központi pap, a Katolikus Népszövetség egyházmegyei főtitkára mondotta el jelentését. Hangsúlyozta, hogy

a Népszövetség működését a szeretet vezeti, a mely a Jézus iránti szeretetből és a népi iránti szeretetből fakad.

A Népszövetség nem a papok uszályhordozója, hanem odaáll a plébánosok mellé és folytatja templomon kívül azok munkáját. Minden nép az Uristen gondolata, amelybe a Teremtő bizonyos kincseket helyezett el. Ezek az életben kerülnek felszínre. Csúpan és kizárólagosan csak nemzeti alapon nem lehet egy népet előre vinni, ott kell lennie a keresztény gondolatnak is.

A Katolikus Népszövetség munkájáról az ál-

lamhatalom képviselői is többször elismeréssel szóltak.

Azonban, amikor a magunk magyar népében értéket látunk, értéket ismerünk fel más népekben is. Azért tehát testvéri együttélésre törekszünk. Az állam keretein belül, a király öfelsége iránti hagyományos tiszteletben, becsületben és józan, szorgalmas és derék magyar férfiakat és nőket akarunk nevelni. Végül felhívott mindenkit, hogy vegyen részt ebben a munkában.

Korner József dr. püspöki helynök tolmácsolta a püspöknek a Népszövetség iránti elismerését és a maga részéről is köszönetet mondott a szép eredményekért. Martzy Mihály elnök zárszavai után imával és egyházi énekekkel véget ért a közgyűlés.

Délben a Katolikus Népszövetség ebéden vendégül látta a vidéki kiküldötteket. Az ebéden felszóltak Martzy Mihály elnök, Meisner Vilmos alelnök, Rajka Géza dr. igazgató, Kubán Endre szerkesztő, Csapó Péter gátaljai elnök, aki a vidéki tagozatok köszönetét tolmácsolta.

A magyar kisebbség tárgyalásai a jugoszláv kormány tagjaival

Az összes kisebbségek sérelmeik orvoslását várják a magyarságnak a kormánypartba való belépésétől

Újvidékről jelentik: A jugoszláv kormánypart itteni tagozata vasárnap végrehajtó bizottsági ülést tartott, amelyen megjelent Behlics közlekedésügyi és Tomics testnevelésügyi miniszter is. A miniszterek az ülés után kihallgatáson fogadták a magyar és a német kisebbségek küldöttségét. A magyar küldöttség a két miniszterrel teljes politikai együttműködésben állapodott meg arra az esetre, ha a magyar kisebbség belép a kormánypartba.

A Napló című szabadkai magyar ujság munkatársa beszélgetést folytatott Várady Imrével, a

jugoszláviai magyarság volt vezetőjével, aki annak idején a jugoszláv szenátusnak is tagja volt. A legújabb politikai fejleményekről Várady kijelentette, hogy a magyarságnak a kormánypartba való belépésétől

azoknak az ígéreteknek a beváltását várja, amelyeket Cvetkovics kormányelnök korábban tett.

Ezek között igen fontos az ingatlanforgalmi korlátozások enyhítése, sőt megszüntetése, a nyelvhasználat szabadsága, az adóterhek igazságosabb megosztása, a magyarság részvétele a közpályákon és hasonló kérdések megoldása.

Felmentette a törvényszék a Suciu-per összes vádlottait

A városi vágóhid hűtőberendezésével kapcsolatos Suciu-per tegnap befejeződött. Több, mint egy évig foglalkoztatta az igazságügyi hatóságokat ez a per, amelynek vádlottai Suciu Adrian volt városi főmérnök, Birau Virgil mérnök, Golumba Traian lelkész, Ardelean Constantin, Ács Jenő és Silbereisz József mérnök voltak. Az eljárás ellenük Temesvár város hatóságának feljelentésére indult meg és azzal vádolták őket, hogy

a hűtőberendezés felállításánál és ideiglenes átvételénél szabálytalanul jártak el, amivel a városnak anyagi kárt okoztak. A törvényszék ötvennyolc tárgyalást tartott és ezek során több szakértő is beterveztette véleményét. Közben a város és a hűtőberendezést szállító Ganz-cég között megegyezés jött létre és ennek alapján a város visszavonta polgári keresetét. Az ügyesség azonban a közvagyon védelmére

vonatkozó törvény alapján fenntartotta a vádat és így a bünvádi eljárást a vádlottak ellen lefolytatták. A legutóbbi tárgyaláson a perbeszéd elhangzása után az utolsó szó jogán a vádlottak szólaltak fel és felmentésüket kérték.

A törvényszék tegnapra tűzte ki az ítélet kihirdetését, amelyet városszerte érdeklődéssel vártak. Déli tizenkét órakor a vádlottakon kívül nagyszámú közönség is összegyűlt a tárgyalóteremben. Deleanu Stefan törvényszéki főelnök, aki a per tárgyalásait vezette, nagy csend közepette hirdette ki az ítéletet, amely szerint

a törvényszék a per összes vádlottait felmenté a vád alól.

A szakértők munkájának díjazását részben a vádlottak, részben pedig a város kötelesek fedezni. Suciu Adrian és társai megnyugvással fogadták az ítéletet.

A szenvedés nagy kérdése

Fodor József világnézeti előadása

A világnézeti előadások sorozata a Katolikus Női Misszió rendezésében tegnap este kezdődött meg a józsefvárosi katolikus elemi fiúiskola nagytermében. Nagyszámú közönség előtt Pacha Ágoston megyéspüspök megnyitója után Fodor József, a Katolikus Népszövetség főtitkára tartott előadást a szenvedés nagy kérdéséről. A szenvedés — mondotta — a mai világréndben az emberi élet velejárója, senki sem kerülheti el a szenvedés pörölycsapásait. A hívő és hitetlen lelkén egyképpen szánt végig a szenvedés. A különbség ott kezdődik, hogy az egyes emberek milyen álláspontot foglalnak el a szenvedéssel szemben. A világnézetek mélysége megnyugtató és vigasztalást nyújthat a szenvedéssel szemben. Azonban a világnézetek hit nélkül megoldani még sem tudják a szenvedés problémáját. Haidegger, a mai modern bölcselő, azt mondja, hogy aki legyőzte a halálfélelmet és a szenvedést, az szinte isteni magaslatra emelkedhetik. Ennek a megállapításnak azonban csak akkor volna értéke, ha erőt is tudna hozzá adni. A szenvedés nagy kérdését Krisztus oldotta meg, aki tanításával nemcsak a szenvedés okozóját, a bűnt állította szemünk elé, hanem a kereszt-hordozásával az emberiségnek az üdvösséget is megszerezte. Krisztus a szenvedésnek értelmet adott. Per cruceam ad lucem! A szenvedés által a kereszt-hordozástól, amelyben mindenkinek része van, el lehet jutni a legfőbb világosságig. A kereszténység nem akarja a szenvedést, sőt célja azt kiküszöbölni az emberi életből, de ott, ahol azt nem lehet, vigasztalást és értelmet ad neki. Szent Pál mondta, hogy Isten a szenvedést mindig az ember javára adja. A gyermeknek az előrelátó apa kivételi fájó fogát, vagy gennyes manduláját, ami az élet folyamán a gyermek javára lesz. Egy neves kórházi orvos megállapította, hogy az Istenben hívő ember türi a leg-erősebben a szenvedést. A kereszténység nem akarja az embert a szenvedéssel szemben eltompítani, hanem a szenvedésnek értelmet és célt ad, hogy azt nyugodtan elviselhessük.

A nagyszámú közönségre az előadás mély benyomást gyakorolt.

A hadviseléshez pénz kell

(L. J.) A múlt hónap folyamán kerültek nyilvánosságra a hadviselő államok költségvetései. A sorrendet Franciaország nyitotta meg. Daladier francia miniszterelnök nem kevesebb, mint 262 milliárd frank hitel megszavazását érte el az első háborús év szükségleteinek fedezésére. Sorban következett Anglia, ahol természetesen a milliárdokat a hadi budget óriási terjedelmének megfelelően fontsterlingben fejezték ki. A csillagászati számok versenyét még a nem hadviselő államok is követték: az olasz költségvetés, a megelőző évek líra milliárdjait megtöbbszörözve és az Egyesült Államok a véderő céljaira szolgáló dollár milliárdokat készségesen megszavazva. Az utóbbi vigaszul szolgál a mostani világhelyzetben kialakult előnyös helyzete, amelyben a „fizessd és vidd” elvnek felállításával a kockázat teljes kizárásával biztosítottak látszik a beruházási tételnek a háborús nyereségekkel való kiegyensúlyozása.

Ezeknek a számoknak értékelésénél számba kell venni, hogy valamennyi felsorolt állam pénzének csengése azonos a nemes arany csengésével. Valóságos csoda, hogy Franciaország és Anglia valutáris egyensúlya meg nem ingott és annak dacára sem ingott meg, hogy az Egyesült Államok ezekből az államokból származó aranyszaporulata a háború kezdete óta az egymilliárd dollárt eléri. Részletes és pontos felsorolással kár is lenne az olvasót terhelni, hiszen valósággal próbára tennők képzelő erőnket.

Montecuccolinak, I. Lipót császár hadvezérének a bécsi Hofkriegsrat elnökének ismeretes mondása maradt fent a hadviselés legfontosabb kellékét illetően: „Pézz, pézz és pézz!” A szállóigévé vált mondat annyira belerögződött gondolkodásunkba, hogy szinte képtelenségnek tünt fel a hadviselésnek minden olyan módja vagy rendszere, amely nem a jó előre megtömött kincstárakra volt alapozva. A zsoldos hadseregek idejében így is volt ez. Hadseregek felállítása, csatába küldése, a háború megvívása zsoldos vezérek és csapatok alku alapján vállalt kötelezettsége volt. Ezeknek a szerződéses körűl a szokványok egész rendszere alakult ki, amelyek tényleg a folytonos pénz után való hajszára vezettek, de egyúttal kényelmessé is tették a polgári lakosság számára a hadviselést. A zsoldban tartott seregek több-kevesebb hévvel verekedtek, sokszor gondosan kerültek egymás megsemmisítését. Viszont a polgári lakosság végezhetette mindennapos munkáját.

Napoleon szakított ezzel a rendszerrel. Néphadseregeket állított fel és ezeknek eltartását azokra a területekre hárította, ahová éppen vetette őket. Nemcsak hadvezéri lángesz, hanem a világon első ízben általa alkalmazott új rendszer volt sikereinek titka. És ez a rendszer Napoleon leveretése után is fennmaradt, sőt elterjedt, holott valószínű, hogy a bécsi kongresszus nemcsak Napoleon személyével, hanem alkalmazott módszereivel is végezni akart. A Napoleon előtti rendszer utolsó követője Anglia is rövid egy hónappal a háború kezdete előtt kénytelen volt a néphadsereg rendszerét bevezetni.

A jelenlegi háborút is óriási létszámú és soha nem látott technikai felkészültségű néphadseregek készülnek megvívni egymással. A háború mostani állapotában úglátszik még az előcsatározások kezdeténél messzebb nem jutottunk. Folyik egy irgalmatlan háború a tengeren. Nap, mint nap mérhetet-

len értékek süllyednek a tengerfenékre. Hullámzó diplomáciai küzdelem folyik a nyersanyagért. De katonai vonatkozásban még semmi sem történt, a néphadseregek csupán farkasszemet néznek egymással!

Franciaországban mégis kénytelenek még ebben az évben 262 milliárd frankot előteremteni. Ott, ahol a jó élelméztől eltekintve mindig takarékoskodtak, ahol a higiénia, a szociális szükségletek, a technika terén mindig megfontolva s a gazdaság által megszabott léveléssel haladtak csak elő. Ahol sűrű egymásutánban kormányoknak kellett megbukniok, mert a közterheket egy csekélységgel akarták emelni, ahol minden népielvényt: beszéd úgy kezdődött, hogy sikerült az Önök pénzt megmentenem!

Bizonny-bizonny, nagyon nehéz dolga lehet Reynaud pénzügyminiszternek. Mennvire irivelheti Gamelin marsall helyzetét. A marsall büszkén és bitran néz szemben az ellenséggel és hármely pillanatban, ha a hadi ráció úgy kívánja, kész azt megsemmisíteni! De a pénzügyminiszternek előbb a francia kis polgárral van dolga. Előbb beszél hozzá lelkesen, kíméletesen, okosan és megfogja kanni az első száz milliárdot. A második százmilliárdnál már erőlyesen kell fellépnie és a fennmaradó 62 milliárdnál már kíméletlenül el kell venni mindenkitől azt, amiye van, mert 262 milliárd frank a háború első évének szükséglete és ez olyan borzalmas nagy összeg, hogy talán meghaladja az egész francia magánvagyon!

Egyelőre Sir John Simon angol főkincstartónak is nehezebb feladata van, mint lord Gortnak. Talvaly még a téra vetett csekély taksa is általános elégedetlenséget váltott ki, most pedig igénybe kell venni sürgősen a gentleman magánvagyonát. Idén úgy lehet, csak egy részét, de ha Gamelin és lord Gort a folyó évet nem tartják időszerűnek a katonai döntés kicsikarására, úgy jövőre egészen biztosan oda kell adni mindent. Ez a háború, vagy ha úgy tetszik a totális háború!

Sajnos, meddő a doktrinér közgazdászoknak az a vigasztalása, hogy a háborús költségvetések csillagászati summái visszakerülnek a gazdasági élet körforgásába. Fájdalom, nem. Ez egyszer ezek az összegek nem termelésre, hanem pusztításra vannak előirányozva. Az anyag, amely robbanószerbe van beágyazva, pusztításra és pusztulásra van szánva; az afrikai szenegál harcos, vagy az új zeelandi maori, akiket Európába hoztak és harcokészgűknek érdekében kitűnő ételek és italok tartanak, nem közhasznú építkezésre fogja fordítani a magukba szedett kalóriákat.

Bár sohase mondotta volna ki a bűvös ígét Montecuccoli, hogy Felső a háborúhoz három dolog szükséges: pézz, pézz és pézz!

Vagy kevesebbet táncolt és inkább a helyzet magaslatára emelkedett volna a bécsi kongresszus, amely azzal a céllal ült össze, hogy Napoleon szellemét örökre megsemmisít!

Hat heti házasság után egy kolozsvári mérnök agyonlőtte feleségét, azután önmagával végzett

Kolozsvárról jelentik: Borzalmas családi dráma történt a vasárnapról hétfőre hajló éjszaka Kolozsvárott a Fericeira ucca 10 számú házának egyik lakásában.

Ternek Ernő 32 éves zilahi születésű építésmérnök, aki a szászfenesi kaszárnya építkezésénél dolgozott, négy revolverlövessel megölte fiatal feleségét, majd pedig ugyanazzal a fegyverrel fejbe lölte magát.

A házbeliek úgy mondják el a történeteket, hogy éjjel 1 óra tájban az asszony bekopogtatott a házigazda lakásába és kétségbeesetten könyörgött, hogy nyissanak ajtót. Mire azonban a lakásba beengedhették volna, a férj is kiérkezett a folyósóra és egymásután négyszer feleségére lőtt. Ezután visszasietett szobájába és néhány pillanat

Este 2-3 szem Artin

Igy mostan a mi nemzedékünk nyakába szakadt a Montecuccoli-féle hadviselési elv és a napoleoni lángeszme találmánya a néphadseregek intézménye. Hogy a kettőnek együttes alkalmazása, körülményesebben a néphadseregeknek a zsoldoshad-seregek módjára való felállítása és eltartása lehetséges-e annak erőpróbája éppen a most folyó háború.

Németországban másként vélekednek és másként cselekednek. Már a demokratikus Németország sem a bőség szarujából merítette erőt, hiszen Versaillesben alaposan levetkőztették. A világhatalomból részt követelő Németország pedig talán bölcs felismeréstől vezetett, talán kényszerből új módszerre tért át. De ha kényszerből is alkalmazza új módszerét, ez mit sem von le annak alkalmazhatóságából: a kényszer a leleményességnek a szülőanyja! Németország elveti Montecuccoli elveit. Az ő gazdasági rendje nem a fiskus megtömötségre van alapítva, hanem a termelés és fogyasztás egyensúlyára, kivételnek és behozatalának viszonylataira. Ha kell többet termel s kevesebbet fogyaszt, amennyi behozatalra szorul, annyit exportál. Ebbe a rendszerbe pedig már eleve belekapcsolta a háborút, anélkül, hogy arany után futkosna. Ezt a rendszert magyarázta és illusztrálta legutóbb — persze nem először — Funk dr. birodalmi gazdasági miniszter a Birodalmi Bank tanácsadójának testületében.

Ez az új rendszer is él és mozog. Sokszor azokon a területeken is sikerrel operál, ahol meg kell küzdeni a szövetségeseinek régi szisztémáikkal összehordatt aranyával. És talán nem alaptalan Funk dr. bizakodása, hogy mentől tovább tart a háború, annál inkább kiviláglik a termelésre alapított háborús gazdálkodás előnye a pénzre támaszkodóval szemben.

A néphadseregekkel megvívandó háború már magában véve is totális háború, tekintet nélkül arra, hogy egy időben folyik-e a tengeren, tengeralatt, levegőben és szárazföldön, fronton, vagy mögöttes területeken és tekintet nélkül arra, hogy hányan pusztulnak el golyó vagy mérgegázok által? Az egyik mondjuk hagyományos módszer szerint, amelyet a szövetségeseik követnek fiskális úton, a hadviseléshez szükséges pénzek folytonos hajhászásával, a másik új német rendszer szerint az izmoknak a megpattanásig való megfeszítésével. Az eredmény egvformán az, hogy mindenki mindent fel kell, hogy áldozzon!

És ha majd egyszer ennek a háborúnak is olyan befejezése lesz, mint az eddigieknek, hogy lesz győztes és legyőzött és lesznek, miként eddig is, békekongresszusok és békekongferenciák, nem az lesz-e az eredmény, mint a bécsi békekongresszusnak? Megsemmisíti Napoleont és eltanulja módszereit.

Tea-délután a hadfelszerelési alap javára

A Tiszti Kaszinó emeleti termeiben vasárnap délután dr. Marta Alexandruné és Dragalina Cornélné védnöksége alatt a hadfelszerelési alap javára táncos teadélután volt. A hölgyrendezés, amelynek élén Taranu Valy állott, teljes eredménnyel dolgozott a siker érdekében. A zenét egy katonai és egy jazz zenekar szolgáltatta. A rendezőség a közönségnek műsorral is kedveskedett. Ennek keretében Oancea Mara táncsal, Moldoveanu Livia énekel, Tabaru kapitányné zongorajátékkal, Hegyesi Zoltán és Schönberger Pál pedig hegedűjátékkal arattott nagy sikert. Tombolajátékot is rendeztek, amelynek során értékes tárgyakat sorsoltak ki. Mindehhez járult az étellekkel és italokkal dúsan felszerelt büffé. Végül tánc következett, amely a késő éjjeli órákig tartott. A teadélutánon megjelentek Marta Alexandru dr. királyi helytartó, Dragalina Cornel tábornok, Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár, Baran Coriolan dr. főpolgármester, Lungulescu Ilie ítélőtáblai főelnök, Goruneanu táblai főügyész, Deleanu Stefan törvényvézeti főelnök, Buzolanu Alexandru törvényvézeti főügyész, Tieran Emil dr. és Warth Péter dr. alpolgármesterek, valamint számos katonai és polgári előkelőség és a társadalom színe-java.

tal később kihallatszott egy újabb revolverdörrenés: az építésmérnök saját magával is végzett.

A helyszínére kihívott mentők csupán Ternernét találták életben, akit kórházba szállítottak. Segíteni azonban már nem lehetett rajta és hétfőn délben kiszendvedt. A rendőrség megállapítása szerint a családi drámát veszekedés, esetleg verekezés előzte meg. Ternerek ismerősei elmondják, hogy az építésmérnök mindössze hat héttel ezelőtt nősült meg és felesége, született Czelmayer Franciska Bukovinából került Erdélybe. Terner Ernő építésmérnököt sokan ismerték, édesapja Zilahon ugyancsak jól ismert nagyiparos. A dráma már csak azért is feltűnést keltett, mert a házbeliek és ismerősök úgy tudták, hogy a fiatal házaspár boldog életet él.

CAPITOL MA A POLLO

WALLACE WADE Y
a híres amerikai művész egyik legjobb alakítása
RAZZIA Izzalmas bűnügyi film

A PARISI HÁZ
Elsőrendű francia film. — A főszerepekben:
ERICH v. STROHEIM
ELVIRA POPESCU GABY MORLAY

== HIREK ==

MEGJELENÉS

Minden napon a vasárnapokat és ünnepnapokat követő napok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

BELFÖLDÖN

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 400, egész évre 800 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Nyugdíjasoknak, közalkalmazottaknak egy hónapra 60, negyedévre 180, félévre 350, egész évre 700 lei. Házhoz való kézbesítésért külön havi tíz lei. Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1.200 lei kézbesítéssel együtt.

KÜLFÖLDÖN

Egy hónapra 120, negyedévre 350, félévre 700, egész évre 1.400 lei.

TELEFON

78—10 és este 9 óra után 28—15.

SZERKESZTŐ:

Vuchetich Endre dr.

SEBESI ERNŐ

Alkonyi vízió

Még egyre lengeti halk, lilaszínű fátylát
A beteg délután. De már az alkonyt esti
Árnyékok hűvös hamva szilvakékre festi
S felhőfüggönyén a Nap minden titkot átlát

Már ő is fáradt, nyilván. Izzó képe olvad
És aranyfürdőjébe tart a dombon túl
Egy dallamos harang most vecsernyére kondul
S már órségváltásra vezényli ki a Holdat

A csillagsereg piheg békés álomigbe.
De éji madárraj most vad lesben keringve
Tán bombavetőhaddal gyilkos versenyt röpköd.

És hinnéd: már-már gáz hull az ártatlan rögre,
Pedig szelíden száll csak egyre több és több köd —
S a gyorsvontat a hídon rohan dübörögve...

Háborus képek

A női divat a háborús országokban az egyszerű formákat követi. A kalap szeszélyes tulzása is háttérbe szorultak és az egyszerű kalap mellett a fejkötő, a csuklya és a turbánviselet lett otthonos. Hódít a kalapnemviselés divatja is. Németország járt elől jó példával a divat egyszerűsítése terén. A leegyszerűsödött divat jelentékeny anyagi megtakarítással jár, úgyhogy a kormányok is jó szemmel nézik a női divatnak szerényebb keretek közé való húzóadását. Egy nagyobb háborús városban most statisztika készült arról, milyen kalapot viselnek a nők és hányan nem viselnek kalapot. A déli órákban tartották meg a szemlést, amikor a legnagyobb a forgalom az utcákon. 2176 hölgy vonult el a bizottság előtt, amely megállapította, hogy a hölgyek 76.2 százaléka visel kalapot, de jelentékenyen egyszerűbbet, mint a háború előtt; 1.3 százalék fejkötőt és csuklyát, 4.3 százalék otthon készült turbánt, sál, kendőt vagy más olcsó fejrevalót, 18.2 százalék pedig egyáltalán semmit. Nagyon kedveltek az úgynevezett „tündérfekőkötők”, amelyek horgolt anyagból készülnek, házilag. A kalapszemle olyan napon zajlott le, amikor meglehetősen hideg volt. A divatjósok azt hiszik, hogy az idő jobbrafordulásával a kalapnélküli viselet divatja erősen hódítani fog.

A havas, hideg napokban London uccáin feltűnt egy fehérhajú öreg úr. Bokáig érő nehéz bundát viselt, fején magas szörmekucsmát, kezét nyestmuffban melengette. Olyan volt, mint egy szánkó-kocsis Sibériában. Kevesen ismerik az angol fővárosban a nyolcvanötéves öregurat, Wallscourt Watters tábornokot, aki a 90-es évek elején katonai attasé volt Szentpéterváron és onnan hozta magával ezt a sibériai felszerelést. Watters tábornok ott volt II. Miklós cár koronázásán és részt vett az orosz-japán háborúban is. 1911-ben vonult nyugalmába. A világháború kitörésekor azonban előszedték visszavonultságából és speciális misszióval Oroszországba küldték. Az orosz főhadiszálláson a cár környezetéhez volt beosztva. Tanuja volt annak, amikor Miklós cárnak 1916 tavaszán jelentették, hogy Wilson amerikai elnök békekötvetésre tett ajánlatot a hadviselő feleknek.

— Arcátlan tolakodás — mondotta a cár gögösen és hallani sem akart béketárgyalásokról.

— **TILEA KÖVET VILLASREGGELIJE CHAMBERLAIN TISZTELETÉRE.** Londonból jelentik a Rador: Tilea román követ és felesége villásreggelit adott Chamberlain miniszterelnök és felesége tiszteletére. Résztvettek a villásreggelin a francia, az olasz és a belga nagykövete, valamint számos előkelőség.

— **A nagy vihar következtében elakadt Magyarország a triesti gyors.** Martonvásárról jelentik: A Róma—Trieszt—budapesti gyorsvontat az orkános vihar következtében Kápolnásnyék és Baracka között elakadt. A segítségül kiküldött 7 mozdony sem volt képes a behavazott szerelvényt befagyott állapotából kimozdítani. Végül reggel 8 órakor segélyvonatot küldtek a helyszínre. A szerelvényt átvette az utasokat és délelőtt 10 órakor befutott a nyugati pályaudvarra. A forgalmat ezen a vonalon ideiglenesen átszállással bonyolítják le.

— **Letartóztatták a Sokol-egyesület prágai elnökét.** Londonból jelentik: Vasárnap az a jelentés érkezett ide, hogy a Gestapo Prágában letartóztatta Truchlasch-t, a Sokol-egyesület 70 éves elnökét. Állítólag azért tartóztatták le, mert összeköttetésben állott a titkos cseh ellenzékkel.

(—) **Gyertyámosi asszony öngyilkossága.** Helfrich Zsuzsanna harminchárom éves gyertyámosi asszony a Zombolyáról Temesvár felé haladó vonat elé vetette magát. Az asszony olyan súlyos sérüléseket szenvedett a fején, hogy néhány óra múlva meghalt. Tettét idegbaja miatt követte el.

(—) **Nem válogató betörő.** A temesvári rendőrség elfogta Bori József harminckilenc éves napszámot, aki a város területén az utóbbi időben kilenc betörést követett el. A veszedelmes betörő régi ismerőse a rendőrségnek, mert eddig már közel öt évet töltött fogházban betörések és lopások miatt. Bori József minden értékesíthető tárgyat elemelt, ami a kezéig jutott. Különböző helyeken löszerszám, üstök, kerékpár, szivattyúmotor, fürdőkályha volt zsákmánya. A kilenc betörést és lopást beismerte. Átadják az ügyészségnek.

(—) **Öreg koldus halála.** Szűcs Sándor ötvenkilenc éves szigetfalui illetőségű hajléktalan koldust Erdélyi János freidorfi lakos istállójában tegnap holtan találták. A koldus a hideg elől az istállóba húzódott, ahol meghalt.

Sí-felszerelések
cipők és az összes telisportcikkek új modellekben!

KECSKEMÉTI
TEMESVÁR, I.

(—) **A világ egyik legnagyobb autóbussza.** Danzigban a napokban üzembe helyezték a világ egyik legnagyobb autóbusszát; egy húsz méter hosszú kocsit, amelyet 125 lóerős Diesel-motor hajt. A mammut-autóbusszban százhusz személy foglalhat helyet. Óránként 75—80 km-es sebesség kifejtésére képes.

(—) **Németország tíz országgal tart fenn közvetlen összeköttetést.** A Deutsche Lufthansa ez év március 31-ig érvényes légi menetrendje szerint Németországból tíz országba lehet egy napnál rövidebb ideig tartó légiutazást elérni. A német Lufthansa és a vele összeköttetésben álló társaságok repülőgépei ismét nagyszámú bel- és külföldi légi vonalon bonyolítják le az utasforgalmat.

Kimmel Gyula

A Gyárváros patricius társadalmának, az évtizedeken át vezető szerepet játszott Kimmel-családnak súlyos gyászja van. Kimmel Gyula magánzó, aki fivéreivel együtt annak idején a messze vidéken elismert Kimmel-féle likörgyárat alapította és felvirágoztatta, 79 éves korában meghalt. A Gyárváros üzleti és társadalmi életének népszerű, közbecsült tagja volt, aki puritán egyszerűségű férfiúnak maradt meg egész életében. A munka és a család volt, ami lelkesítette, büzdítette és ebben a két pólusban találta meg mindenkor az élet összes örömeit. Feleségével, született Rieger Bertával negyvennyelc éven át a legideálisabb boldogságban élt. Az utóbbi években teljesen visszavonultan élt Coronini-téri házában. Gyászolják mélyen sujtott hitvesén kívül testvérei: Kimmel Ernő, Kimmel Sándor és özvegy Rubchich, született Kimmel Katharine, veje Tirnea Dimitrie dr. orvos, unokái Prochaska Tibor, a dettai Prochaska-féle furnirgyár cégvezetője, Prochaska Vali, született Becker és Tirnea Gyula, valamint széleskörű, előkelő rokonság. A temetés má, kedden délután négy órakor megy végbe a gyárvárosi katolikus temetőben levő Kimmel-kápolnából. A Gyárváros régi társadalmának őszinte gyászja kíséri az egyik legtekintélyesebb család tagját utolsó útjára.

— **A lateráni szerződés évfordulóját ünnepelte Olaszország.** Rómából jelentik: A lateráni szerződés aláírásának 11-ik évfordulóját egész Olaszországban megünnepezték. Mint ismeretes, ez a szerződés véget vetett annak a harcoknak, amely 50 évig tartott az olasz állam és a pápaság között. Február 11-ét nemzeti ünnepnek nyilvánították és az egész ország zászlódszót öltött és minden helységben emlékünnepet tartottak.

— **Ötszáz ház rombadőlt Amerikában.** Newyorkból jelentik: Albany városban hatalmas tornádó pusztított. Az orkán elsöpörte az üzleti és néger negyedeket. Ötszáz ház rombadőlt. A katasztrófának eddig 50 halottja és 500 sebesültje van. Egy szálloda összeomlott és valószínű, hogy a romok számos holtestet takarnak. A sok sebesült elhelyezésére a templomokat ideiglenesen kórházakká alakították át.

— **Utasszállító repülőgép katasztrófája.** Rómából jelentik: Egy utasszállító repülőgép Kalabriában lezuhant és kigyulladt. Tíz utas szénén égett.

— **MILYEN TÖRVÉNYEKET FOG TÁRGYALNI AZ ÚJ PARLAMENTI ÜLÉSSZAK.** Az utolsó minisztertanácsi ülés megállapította, milyen sorrendben kerüljenek az előkészített törvényjavaslatok az összehívandó parlamenti ülészek tárgyalásai alá. A határozat értelmében a két legelső törvényjavaslat a céhekre vonatkozó és a katonai összpontosítás következtében segélyre szoruló családok segélyezésére vonatkozó lesz.

(—) **Balan Ioan dr. lugosi püspök ünneplése.** Balan Ioan dr. lugosi görög katolikus püspök vasárnap ülte meg hatvanadik születésnapját, amely alkalomból az egyházi és világi társadalom, a hatóságok és a hívek részéről is lelkes ünneplésben volt része. Temesvárról Pacha Agoston megyés püspök Waltner József dr. kanonok kíséretében, továbbá Ciupe Gheorghe dr. helytartósági vezértitkár is résztvettek az ünneplésben. Délelőtt a székesegyházban fényes szertartással ünnepi istentisztelet volt, majd a különböző küldöttségek üdvözlését fogadta Balan püspök. Délben bankett volt, amelynek során számos felkészöntő hangzott el.

(—) **Bűnbánati istentiszteletek a református templomban.** Február 12—17 napjaiban este 6 órai kezdettel a református templomban bűnbánati istentiszteletek. Az istentiszteletek sorrendje a következő: Hétfő: A szív bűnei. Debreczeni István. Kedd: A gondolat bűnei. Ajtay Gábor. Szerda: A beszéd bűnei. Bereczky Sándor. Csütörtök: A tett bűnei. Debreczeni István. Péntek: Felebarátom elleni bűnök. Ajtay Gábor. Szombat: Isten elleni bűnök. Bereczky Sándor. Február 18-án vasárnap délelőtt 10 órakor úrvacsoraszántás az ersébetvárosi templomban és a gyárvárosi imateremben, délután fél 4 órakor pedig Rónácon.

(—) **Születések.** Az anyakönyvi hivatalban a következő gyermekek születését jelentették be: Slegler József, Tolea Cornel, Brebenariu Ileana Olga, Völker Walter Rezső.

(—) **Halálozások.** Meghaltak: Sepi Valér ötvenkilenc éves nyugalmazott iskolaigazgató, Neda Tanta három éves, Schütz Henrik kilencvenkét éves szabó, Karakas Julianna született Bakos nyolcvanhárom éves, Lunz Borbála született Hack hetven éves, Vulcan Emilian ötvenkilenc éves állami nyugdíjas, Nemes Anna született Erdei ötven éves, Noszák József nyolcvankét éves magánzó, Chinchin Elena két éves, Szilávik Mátyás egy napos, Oláh János hatvanöt éves napszámos, Verő Ella hat éves.

(—) **Műkedvelői előadás Gátalján.** A Katolikus Népszövetség gátaljai tagozata a Kapornyai-féle vendéglő nagytermében jól sikerült műkedvelői előadást rendezett. Előadásra került A fonóban szól a nóta című 3 felvonásos vígjáték. Az egyes szerepekben felléptek: Vadas József, Zabos Ágnes, Csizmarik Terus, Sipus Juci, Zabos Vera, Endrődi György, Magyar Mihály, Molnár József, Kovács Ferenc, Tolvaj Margit, Nász Ferenc, Thirjung Annus, Csapó Katica, Csapó József, Hegyi László, Csapó Teri, Csapó Ferenc, Benák Péter és Kapornyai József. Valamennyien pompásan játszottak és a nagyszámúban megjelent közönség részéről, amelynek a szép előadás nagyon tetszett, sok tapsban részesültek. Az előadást jókedvű tánc követte.

Mozi

MŰSOR:

Kedd, február 13.

APOLLÓ: Párisi ház (francia film)

CAPITOL: Razzia (angol film)

CORSO: Madelon lánya és A kínai negyed rejtelmei (angol film)

SCALA: Élni akarok (angol film.)

— **IDŐJÁRÁS:** Részben borult égbolt és a hőmérséklet emelkedése várható. Erdélyben és az ország déli részében havazás lehetséges.

— **Torpedó érte a Holland-Amerika Line egyik gőzöst.** Amszterdamból jelentik: A Holland-Amerika Line hajóstársaság Burgerdijk nevű gőzöse Bishop's Rock közelében, német tengeralattjáró torpedótalálata következtében elsüllyedt.

— **Öt millió ember sérült meg a sötét Londonban.** Londonból jelentik: A háború kitörésekor elrendelt elsötétítés következtében a News Chronicle szerint eddig ötmillió ember szenvedett kisebb-nagyobb szerencsétlenséget.

— **A japán császárság 2600 éves évfordulója.** Tokióból jelentik: A japán császárság 2600. évfordulóját alkalmából Yonai tengernagy, miniszterelnök, rádióbeszédet mondott, amelyben a császári dinasztiát dicsőítette és rámutatott Japán küldetésére Kelet-Ázsiában.

— **Pesti énekesnő öngyilkossági kísérlete.** Budapestről jelentik: Vasárnap reggel a New York-kávéház Miksa-uccai oldalának emeleti helyiségéből levetette magát Erdélyi Klára chanson-énekesnő, akit lábtöréssel és más sérülésekkel kórházba szállítottak. Tettének oka ismeretlen.

(—) **Az ablakon keresztül menekült dühöngő férje elől.** A római Xenopol uccában lakik Par Iosif napszámos a feleségével. A hatvanegy éves férfin az elmebaj tünetei mutatkoztak és tegnapelőtt este dührohámot kapott. Hirtelen a feleségére támadt, aki kétségbeesésében az ablakon át igyekezett menekülni. Az asszony azonban olyan szerencsétlenül zuhant a földre, hogy mindkét karját eltörte. A mentők kórházba szállították, míg férjét a rendőrség vette őrizetbe.

— **A külkereskedelem új minisztert kapott.** Ion Christu személyében a külkereskedelem részére új miniszter lépett a kormányba. Eddig a külügyminiszterium gazdasági osztályának volt az igazgatója és meghatalmazott miniszteri rangot viselt.

— **Az összpontosított alkalmazottak fizetése.** Bucurestiből jelentik: A munkaügyi miniszterium értesült, hogy egyes magánvállalatok összpontosított tisztviselőiknek, az 1940 január 10-iki 1-es számú minisztertanácsi jegyzőkönyvre való hivatkozással, nem folyósítják teljes fizetésüket, amint azt eddig fizették. Ebből az alkalomból felhívják a vállalatok figyelmét, hogy ez a minisztertanácsi napló az alkalmazottakkal szembeni minimális kötelezettségeket állapítja meg, az említett vállalatok azonban továbbra is fizethetik a régebben folyósított illetményeket.

— **Megbírságot fővárosi gyógyszerészek.** Bucurestiből jelentik: Az egészségügyi miniszterium által alakított gyógyszer áellenőrző bizottság szombaton 15 fővárosi gyógyszerárban és illatszertárban végzett ellenőrzést. Ennek során két gyógyszerár tulajdonosát 10—10 ezer lei pénzbírságra ítélték, mert megállapítást nyert, hogy a gyógyszereket a megengedettnél drágábban árúsították.

(—) **Ismét van közvetlen hálókocsi-összeköttetés Bucuresti és Budapest között.** A román államvasutak és a magyar államvasutak vezérigazgatóságai között létrejött megállapodás értelmében a 31. és 32. számú rapidvonatokkal hetenként háromszor ismét van közvetlen összeköttetés a két ország fővárosai között. Ezen vonatokhoz hálókocsikat kapcsolnak és ezek szolgálják a közvetlen összeköttetést. A két rapidvonat Nagyváradon keresztül közlekedik. Temesvárról csak délután félőtkor van naponta egyszer közvetlen összeköttetés Budapest felé.

(—) **Gyászír.** Majsaj Lilla tisztviselő hosszas szenvedés után Kolozsvárott meghalt. Földi maradványait Temesvárra hozták és hét-főn, február 12-én temették el a belvárosi református temetőben lévő családi nyughelyre.

(—) **Csaló adománygyűjtők.** A Józsefvárosban két fiatalember a Magyar Népközösségre való hivatkozással jelentkezik egyes családoknál és adományokat gyűjt. A Magyar Népközösség közli, hogy semmiféle gyűjtőívet nem adott ki senkinek és így a két fiatalember szélhámos, akiket a rendőrségnek kell átadni.

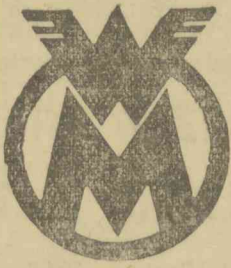
10 nap Wollsbérgben

Sikurus kezdők és haladók részére utiköltség és ellátás beleértve

2200 leiért

Jelentkezések, esélyes információk péntekig bezárólag 6—8 óra között a Kandia-üzletben

Stoff Maxnál

BÉCSI TAVASZI MINTAVÁSÁR 1940.

Március 10—16. Műszaki vásár március 17-ig.

50% menetdíjkedvezmény a német birodalmi vasutakon

50% visszautazási kedvezmény a román állam vasutakon

33% kedvezmény a m. kir. államvasutakon

Díjtalan német vizum. A díjtalan beutazási vizumra való igénylés 1940. február 20-ig bejelentendő. — Felvilágosítás és prospektusok a Bécsi Mintavásár bucarestii kirendeltségénél: Str. Caimatei 16. Telefon 5—25—33. és az ország összes utazási irodáiban

Tíz és negyed milliárd leit jegyezték eddig a hadfelszerelési kölcsönre

Mitita Constantinescu pénzügyminiszter, a Nemzeti Bank kormányzója, magához kérte a sajtó képviselőit és a következő nyilatkozatot tette elötlük:

— A hadfelszerelési kölcsönre február 10-ig 10.252.321.000 leit jegyezték. Ez az összeg a legnagyobb, amit eddig nálunk belső kölcsönjegyzésnél elértek és így a mostani kibocsátás teljes sikerét jelenti.

— Ez az örvendetes eredmény bizonyítja népünknek ez alkalommal is megnyilvánult mély hazafiasságát. Legnagyobb köszönetünket fejezzük ki a 268.569 aláírónak, akik az egész ország területén ilyen lelkesedéssel válaszoltak az ország felszerelésére és védelmére irányuló nagy felhívásra.

— Még van azonban sok állampolgár, akiket eddig különböző körülmények akadályoztak meg, de kifejezték azt az óhaját, hogy teljesíteni akarják kötelességüket az ország iránt. Óhajátuk teljesítésére — és ez az óhaját megfelel a nemzetvédelem növekvő nagy szükségleteinek is — a hadfelszerelési bónok aláírása továbbra is nyitva van

mindenki számára, aki fel akarja használni ezt az annyira biztos eszközt pénzének gyümölcsöző elhelyezésére és ugyanakkor a nemzetvédelem megmentő művének támogatására.

— Bármilyen nagyok is lesznek azok az összegek, amelyek ennek a nagy célnak megvalósítására különböző utakon összegyűlnek, a nagy munka támogatása sohasem elegendő és éppen ezért melegen köszönetet mondok mindazoknak, akik kifejezték óhajukat, hogy még jegyezni akarnak a hadsereg felszerelési kölcsönre és teljes szívből buzdítok minden jó román állampolgárt, hogy ezt teljes lelkiéllel tegye meg.

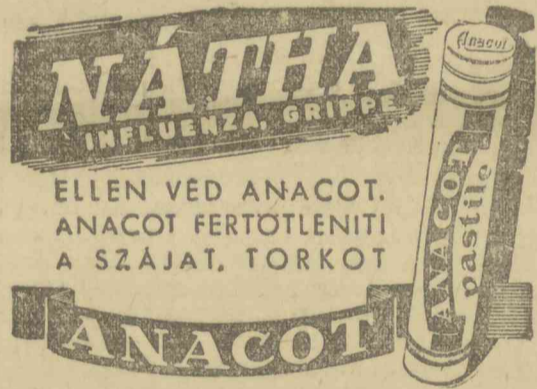
— Jó befektetés lesz számukra s az ország nyugalmanak és békéjének megerősítésére.

— Így tehát büszkén az eddigi sikerre, Istennel előre, drága hazánk becsületéért, békéjéért és védelméért!

Mitita Constantinescu

pénzügyminiszter

a Román Nemzeti Bank kormányzója.

A Dr. WANDER S. A. üzemek készítménye

(—) **Dr. Györbíró Dezső ügyvéd,** néhai dr. Gyulay János ügyvéd irodájának gondnoka, irodáját Temesvár, I. Eugen de Savoya-ucca 4. szám alá helyezte át.

— **NÉPSZÜKSÉGLETI HUSGYÁRTMÁNYOK MAXIMALÁSA.** A nemzetgazdasági miniszterium Bucuresti részére már régebben 14 fajta olyan husgyártmányt és kolbászfélét állapított meg, amelyek árát a miniszter maximalta. Már akkor szó volt arról, hogy ezt az intézkedést az egész országra kiterjesztik, annál inkább, mert e nélkül a bucarestii húsgyárak inkább a vidékre juttatták gyártmányukat. Most a miniszterium elhatározta a rendelet tényleges kiterjesztését az egész országra.

— **Borzalmas időjárás Chisinauban és környékén.** Chisinauból jelentik: Szombaton egész nap nyári felhősakadás volt Chisinauban. Vasárnap az esőzést havazás váltotta fel és olyan hóvihár keletkezett, amilyenre évek óta nem volt példa. A városban a közlekedés megakadt. A rádióantennákat és telefonhuzalokat, valamint sok ház tetőzetét a vihar leszakította. Tíz ember megfagyott és este 10 órakor a hóvihár változatlan hevességgel tombolt tovább. Valamennyi vonat csak nagy késséssel érkezett be. Tekintettel arra, hogy a hóvihár az egész környéken tombol, azt hiszik, hogy igen sokan fagytak meg az országúton. A Chisinau és Orhei közötti országúton olyan magasan fekszik a hó, hogy Orhei városa teljesen el van vágva a külvilágtól.

— **Kémkedés miatt letartóztattak Párisban egy magyar újságíró.** Párisból jelentik: A délutáni párisi lapok arról adnak hírt, hogy Benedek Károly magyar újságíró kémkedés miatt Párisban letartóztatták. Benedek valamikor a Világ című budapesti lapnak volt a belső munkatársa, majd a kommunizmus után Párisba költözött, ahonnan több lapot tudósított.

— **Bájos helyreigazítás.** A Marie-Claire című párisi folyóirat 1940 február 2-án megjelent 153-ik számában írja: „Helyreigazítás. 149. számunkban írtuk, hogy Gutenberg feltalálta a telefont. Ezt most helyreigazítjuk. Gutenberg nem a telefont, hanem a könyvnyomtatást találta fel...” —Ennyi a helyreigazítás. Hát nem bájos? Most még csak annak a megírása volna hátra, hogy a könyvnyomtatás feltalálóját Edison Alva Tamás. Elképzelhető, hogy a két feltaláló, ha a túlvilági sétányokon találkozik egymással, milyen kedvesen mosolyog és mulat egynémely cikkíró felületességén.

(—) **Részeg ember megfagyott.** Stricker Mihály, hatvankét éves rékási lakos, aki megrögzött alkoholista volt, részegen lefeküdt a korcsmáros udvarán levő kocsiszínbe, ahol megfagyott. Tegnap holtan találták meg.

(—) **Ismeretlen férfi holttestét fogták ki a Temesből.** Lugoson az uccán játszó gyermekelészrevették, hogy a Temes egy férfi holttestét sodorja tovább. Értesítették a közeli rendőrt, aki a vízből kihúzta a holttestet. A férfi személyazonosságát nem tudták megállapítani. Valószínű, hogy a halott egy lugoshelyi gazdálkodó, aki még ősszel eltűnt a községből.

(—) **Georgevici Lucian dr. temetése.** Tegnap délután ment végbe a gyárvárosi temetőben Georgevici Lucian dr. volt temesvári főpolgármester, legutóbb resicai közjegyző temetése. Baran Coriolan dr. főpolgármester vezetése alatt kivonult a város teljes tisztviselői kara. A gyászszertartást Tiucra Patrachie dr. főesperes végezte. Beszédet tartottak Tieran Emil dr. alpolgármester a város nevében, Morariu Alexandru dr. közjegyző a közjegyzői kamara, Linca Valer dr. közigazgatási osztályfőnök a városi tisztviselők és Nistor Dimitrie dr. volt prefektus a barátok nevében.

GYÓGYSZERTÁRAK ÉJSZAKAI SZOLGÁLATA

Kedden, február 13-án a következő gyógyszer-tárak tartanak éjszakai szolgálatot:

Belvárosban az Unirii téren levő Weisz gyógyszer-tár.

Gyárvárosban a 3 August úton levő Löw gyógyszer-tár és a Petru Maior téren levő Meiszner gyógyszer-tár.

Erzsébetvárosban a Lahovary téren levő Cris-tea gyógyszer-tár.

Józsefvárosban a Gen. Dragalina téren levő Csillag gyógyszer-tár.

Mehalában a Corvin gyógyszer-tár és Ujkisodán Panajoth Ernő gyógyszer-tára állandó éjszakai szolgálatot tartanak.

Művészet Színház

Gino Gorini hangversenye a városi színházban

A legteljesebb siker jegyében zajlott le a városi színházban Gino Gorini zongoraművésznek, az olasz kultúregylet védnöksége alatt rendezett hangversenye. Gino Gorini óriási technikai készséggel rendelkező zongorista, egyben mélyesen finom és költői előadó. Músora is igen érdekes volt. Először Scarlatti két szonátáját játszotta elbűvölő bájjal, majd Bach-Busoni preludium és fugáját hallhattuk a legelmélyedőbb előadásban. Gyönyörűen játszotta a művész Schuman műveit is, majd kiváló elvezetést szerzett számunkra saját szerzeményű rendkívül érdekes szonátájának előadásával. Megismerkedtünk modern olasz szerzőkkel is, Casella és Mahipero műveivel. Végül Chopin fantáziáját játszotta Gorini telve ragyogással és fényvel. A kitűnő hangversenyen Marta Alexandru dr királyi helytartó vezetésével a hatóságok fejei is megjelentek, valamint válogatott előkelő közönség. (F.)

Vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor Fekete Mihály jubileumi előadása

Fekete Mihály harmincöt éves színészi jubileuma alkalmával a temesvári színházban színre kerül a híres Lyon Lea, Bródy Sándor megrázó erejű darabja, Felszeghy Mária vendégfelléptével. A vasárnapi, február 18-iki jubileum iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy a darabot délután és este kellett műsorra tűzni.

Lyon Lea szereposztása meglepetés.
Lyon Lea előadása élményt jelent.
Lyon rabbit Fekete Mihály játssza.
Lyon Lea szerepét Felszeghy Mária alakítja.
Lyon Leát meg kell nézni mindenkinek.
Lyon Leában nemcsak jubilál Fekete Mihály.
Lyon Leában búcsúzik is a kitűnő színész Temesvártól.

Lyon Leára már a városi színház pénztára árúsítja a jegyeket.

A zsidó hitközség három évre megválasztotta az új vezetőséget

A temesvári zsidó hitközség vasárnap tartotta meg a vezetőségnek minden három évben esedékes újraválasztását. A belvárosi hitközség tanácssteremben ment végbe a választás, amelyet élénk előkészület előzött meg. Kovács Aladár dr. gyárvarosi gyógyszerész volt a választást vezető ülés elnöke, amely alkalommal megválasztották az egyesített hitközség elnökét, három alelnökét és a képviselőtestület negyven tagját. A szavazólapokkal végbement választás eredményét este nyolc órakor hirdették ki és e szerint a vezetőség a következőképpen alakult meg: Elnök lett újból Nyiri Jenő, a Temesvári Bank igazgatója, alelnökök Böhm Árpád dr., Nöbel Sándor dr. és Weisz Artur dr. ügyvédek. A képviselőtestület tagjai lettek: Adler István, Antal Imre dr., Baruch Izidor, Baruch Salamon, Berger Arnold, Borgida Ödön, Breuer Lajos, Eriker Ezekiel dr., Brück Pál dr., Deutsch Jakab, Fischer Mór, Gara Dávid dr., Goldstein Rudolf, Glück József, Hammer Jenő, Klein Adolf, Klein Imre, Kún János dr., Léb Lajos, Ligeti Sámuel dr., Löffler Géza dr., Löw-Beer Béla, Naschitz Imre dr., Neumann Miksa, Ney Simon, Polacsek Armin dr., Pollák Géza, Reitter Károly, Reményi Géza, Róth Dezső dr., Sternheim Marcell, Szanes Ernő, ifj. Temmer Jakab, Tenner Izidor dr., Tornóczy Lajos, Ungár Adolf dr., Ungár Sándor, Vágó István dr., Weisz József és Weisz Lajos.

A választás alkalmával 465 szavazatot adtak le és a közbecsült Nyiri elnök, valamint két alelnök is, az összes választók szavazatát megkapta. Nyiri Jenő közmegelegedésre most már negyedszer tölti be a megasztelő elnöki tisztséget és törekvése a jövőben is az lesz, hogy az összes egyházakkal a megértést ápolja, továbbá a mai nehéz időkben a szociális megsegítés lehetőségét is minden erejével támogatni fogja. Az újonnan megválasztott vezetőség beiktatása ünnepi közgyűlés keretében megy végbe.

Hirdessen a Déli Hírlapban

= KÖZGAZDASÁG =

A jeges árvizek ellen az egyedüli biztos védekezési mód a folyók szabályozása

Naponta olvasható az újságokban a beállható árvízveszedelmekről, amelyek a nagy hőtömegek gyors olvadása folytán fenyegethetnek. Az árvízveszedelemmel kapcsolatban természetesen szóba kerülnek az egyes folyókban található kisebb, vagy nagyobb méretű jégtorlaszok is.

A hideg idő beálltával a folyókon eleinte kisebb és igen vékony, majd nagyobb és vastagabb jégtáblák usznak felé. A folyókon uszó jégtáblák levonulását jégzajlásnak nevezzük. Ha az uszó jégtáblák akadályokba ütközve megállapodnak és a felülről egyre jövő jégtáblák a már megállásra kényszerített jégtáblákhoz érkezők, hozzáfagnak, akkor azt mondjuk, hogy a folyó beállt. Ha az uszó jégtáblák zátonyhoz érkezők és közben a vízszint nem emelkedik, akkor a jégtáblák a zátonyra ráfeküsznek és az egymásután érkező jégtáblákkal az előbbieket összefagnak. Tehát

az álló jégkéreg hosszban, szélességben és mélységben nagyobbodik.

Ez a nagyobbodás mindaddig tart, míg a vízállás nem növekszik. A vízállás emelkedéséhez képest vagy felemeli a víz jégkérgét, azaz megindul újra a jégzajlás — legtöbbször ez történik — vagy nem képes felemelni. Ezen esetben a jégkéreg felületi, mélységi és vastagsági méretei állandóan növekedni fognak addig, míg az egész medret fenékgig elzáró jégtorlasz keletkezik.

Kétféle jégtorlaszt különböztetünk meg: felületi és fenékgérgő. Felületi jégtorlás esetén a víz a folyóban a jégpáncél alatt talál lefolyást. Ha azonban az egész meder megtelt fenékgéggel, akkor a felülről jövő vizek csak a jégkéreg felett találhatnak lefolyást. Az utóbbi esetben a fenékgérgő képződés, különösen, ha az több kilométer hosszú.

felette veszedelmes lehet, amikor a nagy hideg után a hegyekben lévő hóra hirtelen nagyobb hőemelkedés és esetleg eső is jön.

A lefolyásra kerülő árvíz a jégtorlaszt sem felemelni, sem tovább tolni nem képes. Az árvíz tehát csakis a jégtorlasz felett találhat levezést és az árvíz a mederből feltétlenül kilép. Ha az árvíz nagysága a jég nélküli normális nagyságát eléri, úgy egész biztos, hogy nagy területeket fog elönteni. Ilyen esetekben védekezni teljes lehetetlenség, mert egyrészt a fagyos töltések cövegeket, karókat beverni nem lehet, másrészt fagyos földdel a töltést emelni nem vagyunk képesek. Ilyen félelmetes természeti jelenség azonban ritkán fordul elő és akkor is nagy vízgyűjtő területtel rendelkező folyók völgyében és ott is csak akkor, ha az összes természeti mostoha adottságok egyszerre találkoznak.

A Bánságban ilyen katasztrófával nem kell számolni. Van a kiszámíthatatlan károkat okozó, váratlanul bekövetkezett jeges árvizek ellen egy igen kitűnő és régen bevált védekezési módunk:

a folyók szabályozása.

Bár ez a védelmi mód igen drága és hosszú évekig tartó munkát jelent, mégis más védekezési mód nincsen. Csak ez jöhet számításba, annál is inkább, mert ha a folyókat megfelelően szabályozzuk, úgy nemcsak a veszedelmes fenékgérgő képződését akadályozzuk meg, hanem a nagyobb folyónál a hajózási akadályokat, a gázlókat is megszüntetjük, kisebb folyókat pedig hajózhatóvá tehetjük.

Jégtorlaszok csakis a folyóknak ugynevezett rendetlen szakaszán, a széles, de nem nagy mélységű mederszelvényekben, a domboru oldalánál képződött zátonyoknál keletkezhetnek. Ebből az következik, hogy ezen

jégtorlaszt képező zátonyokat kell eltávolítani.

Miért vesz egyik-másik folyó széles, alakulatot és miért található az egyes folyókban ugynevezett jó beágyazott, aránylag csekély szélességű, de nagyobb mélységű, másutt pedig széles mederszelvényű és csekély mélységű szakaszok? Könnyen belátható, hogy ez a folyó fenékének és partjainak a folyó sodrával szemben kifejezett ellentálló képességével van összefüggésben. Ahol a folyó két partja, vagy az egyik

partja nem tud olyan ellentállást kifejteni a folyó sodró erejével szemben, mint a fenék, ott a folyó szélessége fog növekedni a mélység rovására, viszont ott, ahol a fenék gyengébb ellentálló képességű a partokkal szemben, ott a fenék mélyül, tehát aránylagosan csekély szélességű, ugynevezett jól beágyazott meder fog képződni.

A célunk megfelelő beágyazottságu medret csakis folyószabályozás útján érhetjük el.

A középvízállásnak megfelelő vízmennyiség normális, akadálytalan és lehetőleg egyenletes sebességű lefolyását biztosító mederszelvényt kell először megállapítanunk. Ennek megfelelő mederszelvényt pedig kőhányásokkal, párhuzam-művekkel, partbiztosításokkal, esetleg mesterséges beavatkozás útján, természetes iszapoltásnak előidézésével és megfelelő dugványozással együtt tudunk biztosítani. Ilyen módon a folyó szélességes természetét megfejezzük és kényszerítjük arra, hogy a vízmennyiséget a mi céljainknak megfelelő olyan mederben vezesse le, amely jégtorlasz képződésére egyáltalán nem alkalmas.

Ezen elvek alapján ment végbe minden államban a nagyobb vízhozamu és így jeges árvíz szempontjából is nagyobb veszélyt rejtegető folyók szabályozása és pedig sok-sok évtizedes, fáradságos és nagy költséget igénylő munkával. A Duna és a Tisza szabályozása ilyen szempontból már rég befejezést nyert és ezeken a folyókon most már jégtorlaszok árvizektől nem kell tartani. A Dunába és Tiszába torkoló nagyobb folyók alsó szakaszai is a világháborút megelőzőleg szabályozást nyertek, így a Hármas Körös Gyomáig, a Maros körülbelül Aradig. A felső szakaszok szabályozása a világháború kitörése miatt már nem volt megkezdhető.

Ha tehát azt akarjuk, hogy a jeges árvíz-től nálunk se kelljen félni, akkor csakis a célunk megfelelő folyószabályozásokat kell elvégeztünk. Robbantásokkal a jégtorlaszokat eltávolítani olyan mértékben, ahogyan a jeges árvíz félelmetes természete miatt feltétlenül szükséges, soha nem leszünk képesek és így az arra fordított tetemes költségek is hiábavalók lesznek. Mindebből a tanulság az, hogy folyóinkat szabályozni kell!

Mócsy G. Miklós

= A SÖR ÉS A VASLEMEZ ÁRA EMELKEDNI FOG. A kartellek legfelső tanácsa a nemzetgazdasági minisztérium által kivizsgálás végett eléje terjesztett áremelési kérések közül a sörre és a vaslemere vonatkozólag kedvező véleményt adott. A minisztérium ezek után előreláthatólag rövid időn belül hozzájárul a kért áremelésekhez.

= Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti.) Holland forint 75.49—76.59, belgas 23.87—24.22, angol font 567.87—576.15, dollár 141.10—143.17, francia frank 3.22—3.77, cseh korona 4.63—4.77, svájci frank 31.81—32.29, szlovák korona 4.68—4.77. Ezekben az árfolyamokban a harmincnégy százalékos felár is bennfoglaltatik. A következő árfolyamok felár nélkül értendők: dragma 0.90—1.60 és 1—1.62, dinár 2.89—3.05, marka 40.50—49 és 41.50—50, pengő 26.50—27, olasz lira 7.17—7.17, leva 1.60—1.68, zloty 0—19.

= CUKORRÉPA ÁRÁNAK MEGÁLLAPÍTÁSA. A cukorrépa-termelők és a gyárak között végső stádiumba került a jövő évi cukorrépa árának a megállapításáért régen folyó tárgyalás. A mezőgazdasági árak általános emelkedése és a termelési költségek emelkedése a gazdák érve. A gyárak viszont csak az esetben hajlandók áremelésbe belemenni, ha a kormány megengedi a jövő évi cukor árának az emelését. Az idei kampányra az áremelést nem engedélyezte a kormány.

= A SZÖVŐGYÁRAK 120 MILLIÓ LEI ÉRTÉKŰ ANGOL GYAPOT BEHOZATALÁRA KAPTAK ENGEDÉLYT. A külkereskedelmi hivatal értesítette azokat a szövőgyárakat, amelyek Angliából behozandó gyapotrát és fonalra kérték engedélyt, hogy 120 millió lei értékben megadják az engedélyeket és a gyárak kötelesek legkésőbb tíz napon belül benyújtani kérvényeiket a kifizetési transfer engedélyezéséért. A kifizetés szabadforgalmu devizából történik.

— Kolozsvári gazdanapok. Február hó 17-én nyílik meg Kolozsvárt az Erdélyi Magyar Gazdasági Egylet tavaszi vetőmag kiállítására és vásárára. Ez alkalommal a gazdák a közvetítő kereskedelem kizárásával első kézből szerezhetik be a legjobb minőségű nemesített gabona, kapás, takarmány, hüvelyes, konyhakerti, virág, gyógynövény, stb., stb. vetőmagvakat és gumókat. A kiállításra a külföldi növény-nemesítő telepek részéről is érkeztek bejelentések. Az EMGE a vetőmag kiállítását ezúttal háziipari kiállítással és vásárral is kibővítette. A kiállítást a gazdák és a gazdakörökbe tömörült kisgazdák csoportos tanulmányi kirándulások során fogják megtekinteni. Képviseletük magukat a mezőgazdasági kamarák, valamint a mezőgazdasági célokat szolgáló tudományos intézetek. A február 17-re Kolozsvárra érkező gazdákat gazdag program várja. Így délelőtt 11 órakor a kiállítás ünnepélyes megnyitása. Délután 4 órakor az EMGE igazgató-választmányának ülése. Este fél 9 órakor előadás a Magyar Színházban a kolozsvári kisgazda dalárdák közreműködésével. Február 18-án vasárnap délelőtt 10 órakor: A gazdaköri elnökök kötelességeiről előadást tart: Tempfoly István. A zöldtakarmányok természetéről előadást tart: Koppány Rezső felügyelő. A silozásról előadást tart: Seyfried Ferenc segédtitkár. Délután 4 órakor, Hogyan lesz a gyümölcsből árú címmel előadást tart: Székely Lajos. A vadontermő gyógynövények gyűjtésének 1940-re való megszervezéséről előadást tart: Bodor Kálmán szakosztályi előadó. Február 19-én délelőtt 10 órakor: A kisgazda számviteléről előadást tart: dr. Nagy Endre igazgató. Hasznos ötletek a háziipari köréből címmel előadást tart: Kiozók László iparművész. A székely háziipari termékek értékesítéséről előadást tart: Ványolós István. Az összes előadások a Református Kollégium Cogălniceanu (volt Farkas) uccai régi épületének dísztermében tartatnak. (I. em. balra.) Február hó

Ha hazatér — hidegben megtett út után, megdermedt végtagokkal, első dolga legyen, hogy Sloans Linimenttel enyhén bekenje kezét, lábát, karját, mellét. Azonnal kellemes meleg járja át egész testét. A vérkeringés meggyorsul, a fájdalmak és a merevség eltűnnek. A Sloans azonnali enyhülést hoz, a szervezet aktívabb lesz, kiküszöböli a hideg érzését és megóv minden hűlés okozta betegségtől. Jó, ha mindig kéznél van egy üveg Sloans.

SLOAN'S LINIMENT
a család gyógyszerete

Fokozza
A
SZERVEZET
TEVÉKENY-
SÉGÉT.

20-án délután 5 órakor az EMGE közgyűlése a Református Kollégium régi épületének dísztermében. Folytatólag az EMGE 60 éves jubiláris díszközgyűlésének és jubiláris kiállításának, valamint IX. művészeti kongresszusának előkészítése. Este 8 órakor Mészáros vacsora. Február hó 21-én, szerdán délután zárul a kiállítás.

637 faragott vagy fűrészelt építési fa 5 százalék

639 faragott vagy fűrészelt gerendák 10 százalék

728 növényi anyagokból készült rongyak és trikotázs stb. szövészeti hulladékok 10 százalék

731 cellulóza minden faja 5 százalék

1008 nyers petróleum 13 százalék

1010 benzín bármely sűrűségben 13 százalék

1011 világító petróleum destillálva és finomítva bármely sűrűségben 13 százalék

1012 motorina destillálva vagy finomítva bármely sűrűségben 13 százalék

1013 pakura bármely sűrűségben 13 százalék

1014 koks, a petróleum termékek desztillálásából eredt 13 százalék

1015 a petróleum párolás származékai 13 százalék

1016 ásványolajok, tekintet nélkül sűrűsége, éghetésre 13 százalék

1017 vastag kenőcsök ásványolaj tartalommal 13 százalék

1020 parafin és petróleum viasz finomítva vagy e nélkül 13 százalék

Átmenetileg a kiviteli ügyletek lebonyolítását megnehezíti a fentiekben ismertetett intézkedés, amennyiben az exportőrök készleteiket ennek az illetéknek a számításba vétele nélkül adták el a külföldre.

— Prémior kivitelünk 1939-ben. Közöltük a prémior kivitelére újonnan megállapított kiviteli illetékekről szóló rendeletet, amely a kiviteli illetékeket erős valutájú országokba dollárban, gyenge valutájúakra német márkában, Olaszországba lírában állapítja meg. Most megjelent a nemzetgazdasági minisztérium kimutatása az 1939 évi kivitelről. Eszerint az úgynevezett besszarabiai perzsaborból, a karakulból kiment 379.163 darab az erős valutájú országokba és 10.000 darab a gyenge valutájúakba. Az össz mennyiség lei értéke 19.340.159 volt. Vadbőr kiment az országból a vadászatok eredményeként 72.084 darab. A rendelkezésre álló mennyiségből csak a III. és IV. osztályú minőségű bárnybőrök maradtak eladatlanul. Minthogy ezeket csak a gyenge valutájú országokban lehet értékesíteni, történt az az intézkedés, hogy ezeket április 1-ig ki lehet vinni az országból anélkül, hogy ugyanakkor az előírt arányban jobb minőségeket is kellene venni kivinni.

— Folyik a gabonakivitel a tengeren. A constantai közraktárba az utolsó hetekben 5000 vagon búza érkezett. Olaszország és Anglia már jelezték hajóik érkezését, amelyek ezt a mennyiséget elszállítják. Ennek folytán a constantai közraktár két hét alatt teljesen kiürül és az eddig be nem fogadott újabb mennyiségeket átveszi.

— UJ KÖZSZÜKSÉGLETI CÍRKERET ÁLLAPITOTTAK MEG. A nemzetgazdasági minisztérium 126.864 számú rendeletével az alábbi újabb árakat mondotta ki közszükségleti cikkeknek, amelyek tehát az árellenőrzési törvény hatálya alá esnek: vasbeton, kereskedelmi vas, tehat sínek, patkóvas, gömbvas, négyszögletes és vaslap, fazonozott vas, mint a T. és TT., U. vasak, léncok, stb. kulesvas, kocsik, ásók, kapák, fejszék, ekék, boronák, kapáló-ekék, hengerek, ekelapok, ekékés, hengerelt ekévas, kerítésrót, kasza, sarló.

Uj kiviteli vámokat léptetnek életbe

A kivételes áremelkedések részben közcélra fordítandók

A hivatalos lap utolsó száma rendelettörvényt közöl, amely bizonyos áruk kivitelét vámilleték fizetéséhez köti.

Ezek az illetékek az áruk természete szerint értékük 5—25 százaléka között mozognak.

Az egyszakaszos törvény felhatalmazza a kormányt, hogy a pénzügyminiszter előterjesztésére kiadandó királyi rendelettel

kiviteli vámilletéket létesítsen

bármilyen kivitelre kerülő árura, akkor is, ha ezek eddig törvény, rendelettörvény, vagy királyi rendelet alapján mentesítve voltak. Az így létesített vámilleték ugyancsak királyi rendelettel

bármikor felemlhető, vagy leszállítható és megszüntethető.

Az indoklás ezeket mondja: Azok a nehéz körülmények, amelyekben a gazdasági válság idején élt a román gazdálkodás, amikor a nemzeti termelés a külföldi piacokon nehezen tudott kielégítő árakat elérni, különböző olyan intézkedésekre vezettek, mint a vámilletékek leszállítása, vagy felmentés azok alól, kiviteli jutalmak, olcsóbb szállítási tarifák stb. A nyugaton kitört háború következtében beállott rendkívüli viszonyok következtében ez idő szerint

az állandó kereslet folytán legfőbb kiviteli cikkeinkben jelentékeny áremelkedéseket lehet megállapítani.

Elég e tekintetben megemlítenünk, hogy a petróleum termékek ez idő szerint

az egy év előtti ár háromszorosán kelnek el, a fűrészelt fa, szarvasmarha, sertés, bab, borsó, olajos magok stb. 20—50 százalékos emelkedést mutatnak

a háború kezdete előtti időkhöz képest.

Természetes és kétségtelen, hogy a kiviteli áraknak ez az emelkedése nem hagyhatta érintetlenül a belföldi áralakulást sem és olyan erős áremelkedések irányzata mutatkozott, amely súlyos társadalmi problémák kialakulását hozhatná magával és az államköltségvetést is súlyosan érinthetné következményei által.

Ebben a helyzetben nem lehet most már igazolt a kivitel különleges kedvezményezése. Ellenkezőleg, az eddigi leszállított vámilletékek meghagyása a számitásba jövő árúknál a kincstár olyan megrövidítését jelentené, amely kiviteli cégeknek juttatná azt a fővedelmet, ami az államkincstárnak a nemzetvédelemmel kapcsolatban felmerült megnövekedett kiadásait kell, hogy fedezze.

Az ezen megfontolásokra alapított rendelettörvény kíséretében megjelent, az életbelépést részletesen szabályozó királyi rendelet is. Ennek a szövege a következő:

Az alábbi jegyzékben foglalt kivitelre szánt árukra vámilletékek létesíttetnek, illetve a meglevők módosíttatnak. Az eddig életben volt kiviteli vámilletékek helyébe az új illetékek lépnek. A rendelet a hivatalos lapban történt közzétételétől érvényes és a vámhivatalok által végrehajtandó.

Az illetéket a következő három értékmegállapítás közül a legmagasabb alapján kell kiszámítani: a számla érték, az árellenőrző bizottság által megállapított érték és az egységes vámtarifa középértéke. Természetesen az utóbbi érték csak azoknál az áruknál jöhet figyelembe, amelyekre kiviteli középérték van meghatározva.

A most kiadott kiviteli illeték-jegyzékben szerepelnek olyan áruk is, amelyek ez idő szerint kiviteli tilalom alatt állanak. Ezekre a tilalom további intézkedésig változatlanul fennmarad.

A kiviteli illeték alá eső áruk és illeték százaléka a következő, a vámtarifa tételei szerinti megjelölés mellett:

283 árpa 10 százalék
284 zab 10 százalék
288 bab, borsó és lenese 20 százalék
315 lenmag 25 százalék
316 kendermag 25 százalék
317 tökmag 25 százalék
318 napraforgómag 25 százalék
319 repcemag 25 százalék
320 tavaszi repcemag és vadrepce 25 százalé

lék

321 mustármag
324 ricinusmag 25 százalék
327 minden külön fel nem sorolt olajmag

25 százalék

334 lenolaj 20 százalék
335 repce-, kender- és mustárolaj 20 százalé

336 napraforgóolaj 20 százalék
359 széna 15 százalék
360 clajpogácsák és pogácsalisztek 10 százalé

461—464 kender, kenderfonal és bármilyen len, amely e tételek alá esik 15 százalék
628—629 fenyőrózskók és egyéb gyantás, továbbá tölgyrózskók 5 százalék

= A KAMATJÖVEDELMEK ADÓJA. Az évzárás és a mérlegkészítés aktuálissá teszi a hitelési kamatok utáni ingó jövedelmi adó befizetését. A fennálló szabályok szerint a kifizetett kamatok után az adót 3 napon belül kell lefizetni. Egyébként a mérleg elkészítésétől számított 30 napon belül fizetendő be az adóba. Ha nincs kikötve határozottan kamatszázalék, az adó alappjául 6%-ot számítanak, mint vélelmezett kamatjövédelmet. A külföldről igénybevett áruhitel 9 hónapon át kamatmentesnek tekintendő, ha azonban ennyi idő alatt nem egyenlíti ki a tartozást, 9 hónap utántól kezdve kamatozó tartozásnak vélelmezik és az adós köteles a külföldi hitellező helyett a tőkekamatadó mérlege elkészítése után befizetni. A belföldi árutartozás adómentes. A tőkekamatadó tétele az állam részére 16%, nemzetvédelmi alapra 4%, útdóra 1% és levonván a kiszámított kamatjövédelmek összegéből ennek az összesen 21% adónak az együttes összegét, a maradvány után további 5% supracota fizetendő.

= Január havi kivitelünk. A vámhivatalok összesített adatai szerint 1940 január hónapjában összkivitelünk átszámított lei értéke 2 milliárd 896.241.000 volt, míg az előző év januárjában 2 milliárd 77.033.030 lei tett ki. Minthogy azonban az árúk értéke erős emelkedést mutatott, a pénzérték különbözete nem jelenti az árumennyiségnek is hasonló arányú emelkedését. A részletes adatokból kitétni, hogy Angliába és Németországba az előző év januárjával szemben mintegy 23% az emelkedés. Olaszországnál és a Cseh-morva protektorátusnál az emelkedés az előző évvel szemben száz százalékos. Franciaországnál négyszeres. Kiseb volt az idegi forgalom a tavaly januárinál Magyarország, Spanyolország, Belgium, Dánia, Síría, Egyiptom és Palesztina felé. Teljesen üres az idegi január a tavalyihoz képest Lengyelország, Albánia, Finnország, Japán és Irak felé.

= A Nemzeti Bank nemes fém vásárlásai 1939-ben. A Nemzeti Bank az elmúlt év alatt 6578 kg. 40 dkg. finom aranyat, 22.168 kg. 40 dkg. finom ezüstöt vásárolt. Az előző év vásárlása 5.363.9 kg. arany és 25.500.8 kg. ezüst volt.

= Kiszáradt gépekkel ellátására bizottság alakult. A földművelési minisztériumban Serban Mihai államtitkár elnöke alatt bizottságot alakítottak, amelynek feladatává tették, hogy tanulmányozza azt a kérdést, hogyan lehet a márciusban kötött román-német egyezmény keretében kiszáradt és nagyobb mezőgazdasági üzemek részére is mezőgazdasági gépek beszerzéséről gondoskodni. A bizottság tagjai az elnökön kívül dr. Nitescu a szövetségi intézet elnöke, Pană Aurel a gazdák képviselőiben és Bungescu a mezőgazdasági gépkészítési intézet főnöke.

= Az ócskavas kereskedők szövetkezetbe tömörülnek. Az ócskavaskereskedők bucurestii egyesülete az új törvény életbelépése folytán gyűlést tartott és elhatározta, hogy a hadfelszerelési minisztériumnál eljár a végett, hogy abba a bizottságba, amely a törvény alá eső fémanyagok kiválasztására jogosult, a kereskedők megbízottja is bekerüljön. Egyidejűleg elhatározta, hogy a törvény célzatainak könnyebb elérése végett szövetkezetet alapítanak, amelyben közösen működnek és így állítják a minisztérium rendelkezésére a beolvasztandó ócskavas anyagokat. A szövetkezet létesítéséhez a minisztérium jóváhagyását kérték.

= Kedvezményes áron lehet Kolozsvárra utazni. Az EMGE február 17—21 napjain Kolozsvárt rendezendő vetőmag és háziipari kiállítására kedvezményes áron való utazás engedélyezését kérte a CFR vezérigazgatóságától. A CFR vezérigazgatóság 210642 szám alatt értesítette az EMGE-t, hogy a kiállítás látogatói számára a visszautazásnál 50 százalékos kedvezményt engedélyezett a személyvonalon jegyek árából. A kedvezmény igénybevételének módja a következő: Kolozsvárra egész jegy váltandó. A jegy megőrzendő, mert visszafelé félárú jeggyel lehet visszautazni a kiinduló állomásra. A kedvezmény február 15-től, 23-ig terjedő időben 5 nap tartamára érvényes. A kiállításra feladott árúk visszaszállítására 75%-os kedvezményt engedélyezett a CFR. A kedvezmény igénybevételéhez a feladó fuvarlevél megőrzendő és a kiállítási irodában láttamozandó.

= Állatkivitel korlátozások. Élő szarvasmarhát nem lehet ez idő szerint kivinni Romániából. Kivételes szállítási engedélyt a külkereskedelmi hivatal kiviteli igazgatósága adhat. Kivihető a rendes kiviteli szabályok keretében vágott marha húsa és korlátozatlanul kivihető, elevenen is, a sertés. A kivitel egy része most Anglia felé megy, legnagyobb része azonban Németországba.

= A tavaszi vetőmagok iránt van kereslet a bányási gabonapiacra, de az üzleti forgalom csendes. A piaci árak a következők: Búza 470, tengeri 380, korpa 330, újab 500, muharmag 850, napraforgómag 850, tökmag 1400, tavaszi árpa 500 lei százkilónként. A lóheremag 40 és a lucernamag 60 lei.

= Az állam része a Nemzeti Bank jövedelméből. 1939 évben a Nemzeti Bank jövedelméből az államot illető 30% részesedés 11.613.000 leit tett ki. Minthogy azonban az állam egyúttal főrészesese a banknak, részvény osztalékok címén további 42 millió 546.000 leit vett fel. Ebben benne van az államot a részvényesektől illető adó is. Az államnak jutó összegből kiegyenlítést nyert az állam banktartozása, 17.612.902 lei.

— Mihailov bolond, — súvített újfent a rajztanárno.

— Mihailov szent, — kiáltotta most egy hang a homályból. Mindnyájan odanéztek. Paulina Brev ült ott, az orvosno, Lubikov sógor-nője, szeplős, madárcú, sovány leány, kezét a térdére fektetve, nagy, fekete szemmel, amely belenezett a szoba sarkába, mintha onnan várta volna, hogy valaki szólítani fogja. Három hete tartózkodott Plovdivban, nővérét látogatta meg, Lubikov feleségét. Most eljött ő is Lubikovékkal. Egész este szólanul hallgatta őket, de most egyszerre magához ragadta a társalgás irányítását. Semki sem tételezett róla fel annyi lendületet, amennyit most elárult.

— Én ismerem Mihailovot; ti nem is sejtitek, hogy ki ő. Nehéz megmagyarázni, hogy milyen különös varázs van az egyéniségében, melynek nem képes senki sem ellenállani, aki közvetlen a közelébe kerül. Honnan van az a roppant ereje, amellyel minden anyagi eszköz híján megteremtette ezt a mindenre elszánt mozgalmat? Európa csodálatára és nem lehet megfőkezni! Egyszerűen annak, hogy hiszi azt, amit csinál. Azután pedig, hogy remekül tud szervezni. Most ti hülyének tartjátok, de ha egyszer sikerülni fog megcsinálni, amit tervbe vett, a lábához csúsztok és úgy csodáljátok.

— Pont a lábához, — vihogott éles hangon a rajztanárno és erősen megnézte a leányt, mintha őt is bolondnak tartaná, a leány azonban változatlan nyugalommal ült a széken és nagy fekete szeme még mindig a sarokba bámult.

— Paulinát nem szabad túlságosan komolyan venni, — fordult zavartan a társasághoz Ereina Lubikov és dühös volt magára, hogy elhozta hűgát.

— De mennyire nem, — ő egy extra lény, — harsogott Lubikov és kedélyességgel igyekezett enyhíteni a feszültséget.

Paulina nem hagyta zavartatni magát. Vé-

Előzze meg a fertőzést védekezzen a nátha, hűlés, nátház és hörghurut ellen, kérjen mindig

VALDA PASZTILLÁT

eredeti dobozban

= A romlásnak kitett áru eladási ára. A nemzetgazdasági minisztérium értesítette a temesvári kereskedelmi és iparkamarát, hogy megállapította azt a százalékmennyiséget, amelyet a kiskereskedők a romlásnak kitett áruknál a beszerzési árhoz hozzászámíthatnak. A romlás okozta kárért így fogják a kereskedőt kártalanítani. Ez a százalék az egyes cikkek szerint a következő: friss gyümölcs, zöldség és főzeléknél 20 százalék, telemea-túrónál 15, más túrónál és sajtnál 8, felyagottnál 8, vágott baromfinál 10, tojásnál 5, friss halnál 15, olajbogyónál 8, ásványvíznél 2, friss vajnál 5, lámpaüveg-nél 5 és szappannál szintén 5 százalék számítható hozzá a kiskereskedelemben a beszerzési árhoz.

= A vendéglősök és kávéosok árjelentése. A központi árellenőrző bizottság legújabb rendelkezése szerint a városokban levő vendéglősök, kávéosok és korcsmárosok, akik helyiségükben minimális áron menüt szolgálnak fel, szintén kötelesek továbbra minden hónapban kétszer árjelentésüket az illetékes városi gazdasági hivatalhoz betérjeszteni. A kamarák szövetsége erről értesítette a temesvári kereskedelmi kamarát is.

= Törvénytervezet a cseh-morva vámviszonyról. A külügyminisztériumban elkészült a cseh és morva protektorátussal való vámkérdéseink megoldására vonatkozó törvényjavaslat. A szöveget a törvényelőkészítő bizottság véleményezése alá bocsátották és annak a hozzájárulása után mint rendeltörvényt fogják kihirdetni.

kony cernahangja megerősödött, mintha elszakíthatatlan fonálból lett volna fonva.

— Akár tiltakoztok ellene, akár pedig szépen tudomásul veszitek, hogy Mihailov szelleme itt van, betölti a levegőt. És egy lépést sem tudtok tenni, hogy bele ne vegyétek számítá-sotokba.

Parázs vita indult meg most, mindenki belészólt s egyszerre beszélt. Grimm a maga nagy tekintélyével megpróbált átmenetet teremteni a két nézet között. Paulina azonban apostoli fölénytel mosolygott, összeszorította keskeny ajkát és többet nem szólt egy szót sem. De amit mondott, elég volt arra, hogy a jelenlevőket kibillentse a nyugalomból. Gyanakodva néztek rá és elhúzódtak tőle. Isabel azonban tüntetően melléje telepedett és vele foglalkozott.

A témától azonban nehéz volt megszabadulni. Iván pár perc múlva folytatta:

— Hát igen, válasszuk el a két kérdést: a mozgalom, mint reális népi jelenség és fanatizmus. Több diplomáciai ügyességgel kell folytatni a mozgalmat. Viszont magam is úgy vélekedem, — ismerte be lehangoltan, — hogy aki mindenáron vértanu akar lenni, együtt egy csomó fanatikus emberrel, azt amúgy is sikertelen meggyőzni. Az embereket vissza lehet tartani sok mindenféletől, de a vértanúságtól nem. Ezek azok a megrögzött öngyilkosok, akiket többször is kihúznak a vízből, de azután ismét csak bele ugranak.

Isabel jó néven vette volna, ha Iván nem minősíti egyszerűen öngyilkosságnak a komitácisk honmentő céljait. Iván nem hagyta Isabel szemrehányó tekintetétől legyűrni magát. Sőt, mintha egyedül csak neki akart volna válaszolni, még ezt is hozzátette:

— Nagy Sándor, vagy Macedóniai Fülöp hadseregeket szedtek össze és meghódították a világot. De Mihailov, ez a késői utód csak guerrilla-harcok megvívására jó. Guerrilla-harcokkal lehet védekezni, de hódítani soha. De vajjon mi ellen védekezik Mihailov? Hiszen senki sem tá-

RÓZSASZÜRET

IRTA: LIGETI ERNŐ

74

— No, nem éppen úgy van. Én magam is kormánypárti férfiú vagyok és tudom jól, hogy pártunkban is van áramlat, amely úgy vélekedik, ahogyan én. Csak nehéz máról holnapra radikális újításokat kezdeni... Mihailov erős és ezek a martalócok sorra gyilkolnának le bennünket. A talajt lelkileg kell előkészíteni, lépésről-lépésre. Mese beszéd, hogy a macedónokat nem lehet megfőkezni. Nem hiszem, hogy több volna belőlük, mint két-három ezer ember az országban. — Igaz-e, Iván? — Iván zavarban volt, mint mindig, mikor két nézet között kellett választania. Ez a zavar azonban, — ezt nem méltányolhatták eléggé, — éppen a felelősség érzéséből fakadt.

— Nekem az a fölfogásom, — szólott megfontoltan és Isabelre pillantott önkénytelenül is, — hogy okos ügyért valóban gondolkodás nélkül fel kell áldozni az életünket. Nem is beszélve kényelmünkről. De mi az igazi ügy? Az, hogy egy kis földterület, amely bolgár népfensőség alatt áll, megtarthassa a maga szellemi és anyagi birtokállományát? Hogy ne zülljön tovább. Ez a fő kérdés. A másik kérdés is macedón probléma. A Bulgáriában élő macedónoknak aránylag nincs rossz dolguk. Ők egyenértékű polgárai a hazának, nekik hát kötelességük a macedón nemzeti gondolatot békés eszközökkel tovább szolgálni. Tudom az ellenvetést... A békés propaganda nem ér semmit. Ez igaz. De mindig többet ér, mintha igazán semmit sem csinálnál. Én is azt hiszem, — tette hozzá változatlan óvatossággal, — hogy még kell valahogyan Mihailovval értetni a mozgalom szüneteltetését, egyelőre. Okos ember, tanult ember, de sajnos, ő is foglya saját eszméinek és saját híveinek.

SPORT

Döntetlenül végződött
a Moti Spakow-Petrescu
ökölvívó mérkőzés

A szombat esti Bucurestiben megrendezett nagyszabású ökölvívó verseny keretében ütközött meg Spakow Ilie Petrescuval. Már napokkal a mérkőzés előtt sportkörökben találgatták az eredményt. Sokan Spakowban látták a biztos győztest, mások viszont úgy vélték, hogy Petrescunak sikerül a győzelmet megszereznie. Végre is a nagy érdeklődéssel várt összecsapás döntetlenül végződött.

**Si-felszerelések,
Brett-lik, cipők,
Windjacks
A. M. Müllery**

Timisoara, I., Str. Solderer 11.

Svéd- finn jégkorong
mérkőzés

Stockholmból jelentik: Vasárnap több ezer főnyi közönség jelenlétében folyt le a jégkorongmérkőzés a finn és a svéd válogatott között. A mérkőzést Gusztáv svéd király is végig nézte. A mérkőzést a svédek 2:1 arányban nyerték meg, de a nap tulajdonképpen hősei a finn játékosok voltak, akiket állandóan ünnepeltek. A mérkőzés befejezése után az egész közönség elénekelte az „Erős várunk nekünk az Isten” nevű zsoltárt, majd pedig a Bjornegorg-indulót. A bevétel teljes összegét a finn Vörös Keresztnek adományozták.

Sporthírek mindenfelől

Döntetlenül végződött a francia—angol labdarugómérkőzés. Anglia és Franciaország válogatott labdarugósapatai vasárnap Párisban mérték össze erejüket. A mérkőzés 1:1 arányban döntetlenül végződött.

madja, — ránézett Paulinára, aki azonban öle tette kezét és a levegőbe bámúlt.

Isabel, aki eddig szó nélkül hallgatta a beszélgetést, szerényen ellent vetett:

— Iván ismeri az emberiség történetét, de nem ismeri az emberi természetet. A macedón lakossággal óriási igazságtalanságok történtek és ez a lakosság nem tud feledni.

Iván közevágott:

— A léleknek éppen annyira nagy ereje az, hogy feledni tud, mint az, hogy emlékezni tud. Bizonyos időpontokban szemet hunyni a múlt előtt, új utakat kezdeni a már meglevőknek semmi veszélyeztetésével, inkább megfelel az emberi természet törvényeinek is, mint a makacs kitartás tévedések mellett.

— Tökéletesen igaza van, — helyeselt a számtantanár, aki nem szívesen vette tudomásul, hogy Paulinának egy egész idegen nő tolja fel magát védőjéül. — A logika örök törvényei...

— Hagyja csak tanár úr a logika törvényeit, — szakította meg élesen Isabel — A logika és a matematika csak a papíron állják meg a helyüket. Az emberi fejlődést sohasem azok a bizonyos elméleti igazságok viszik előre. A történelemnek ezek a tétova, de formáló eszméi már pusztán hatnak a világban, hogy léteznek és nyugtalanítanak.

Iván elcsodálkozott, hogy Isabel mennyire birtokában van már a bolgár nyelv kifejezési eszközeinek és minél nehezebb és elvontabb fogalmakat kell kifejezésre juttatni, annál könnyebben forog a nyelve. Figyelte azután gondolatainak világos rajzát. Újra maga előtt látta Isabelt, amint Genfben olyan öntudatosan lépkedett a népszövetségi tanácssteremben, mintha itt lett volna az ő természetes eleme. Nevető, élettől duzzadó nő, de ugyanakkor holdkörös, aki nem veszi észre, hogy a háztetőkön jár és minden pillanatban lezuhanhat.

— Nagyon kedves magától, — vágott közbe száraz hangon a rajztanárnő felé fordulva, —

Súlyos vereséget szenvedett a magyar jégkorongcsapat Baselben. A magyar válogatott jégkorongcsapat vasárnap Baselben ütközött meg Svájc válogatottjával és 11:1 arányú súlyos vereséget szenvedett. A harmadok eredményei: 3:1, 6:0, 2:0. Az első harmad első gólját Miklós szerezte, ezt azonban a svájciak hamar kiegyenlítették. A magyar csapat súlyos vereségének oka, hogy a kapuban Csák helyén tartalékkal volt kénytelen kiállni. A mérkőzést 14 ezer ember nézte végig.

Február 18-án Román Kupa mérkőzés Nagybányán. A Román Kupa bizottsága felszólította a Kárpát FC vezetőségét, hogy amennyiben február 18-án nem rendez meg az Olimpia elleni Román Kupa mérkőzést, úgy azt a fővárosba sorsolják ki. A bányai csapat vezetősége közölte a bizottsággal, hogy a mérkőzést február 18-án Nagybányán feltétlenül megrendezi.

Rádió

KEDD, FEBRUÁR 13.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Hanglemezek. 13: Predescu Viktor és zenekara hangverseny. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A Predescu zenekar folytatja hangversenyét. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Orvosi krónika. 19.17: Angol népdalok hanglemezeiről. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Stroescu Constantin énekel. 20.45: Rádió ujság. 21: Hanglemezek. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Zongora hangverseny. 23: A világ nagy zenekarainak hangversenye hanglemezeiről. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.20: Felolvasás. 11.45: Divattudósítás. 13.10: Hanglemezek. 13.40: Hírek. 14.30: Szalónzene. 15.30: Hírek. 17.15: Háztartási előadás. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Cigányzene. 19.15: Előadás. 19.45: Ének hangverseny. 20.15: Hírek. 20.25: Előadás. 21: Hazajáró lélek. Színmű három felvonásban. 22.40: Hírek.

23.10: Tánczene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Cigányzene. Budapest II. 18.45: Mezőgazdasági főlóra. 19.15: Francia nyelvoktatás. 20.45: Tánclemezek. 21.00: Hírek. 21.25: Rendőrzene. 22.40: Időjárásjelentés.

SZERDA, FEBRUÁR 14.

Bucuresti. Radio Romania és Radio Bucuresti. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és egészségügyi tanácsok. 12.10: Könnnyű francia zene hanglemezeiről. 13: Részletek francia operettekéről hanglemezeiről. 13.20: Időjelzés, előadások, művészeti és kulturális hírek. 13.30: A hanglemez műsor folytatása. 14: Rádió ujság. 14.20: Részletek francia operákból hanglemezeiről. 15: Rádióhírek, különféle közlemények. Radio Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Művészeti krónika. 19.20: Énekkari hangverseny. 19.50: Magyar nyelvű hírek. Radio Romania és Radio Bucuresti. 20: Előadás. 20.20: Énekhangverseny. 20.45: Rádió ujság. 21: Szalónzene. 22: Hanglemezek. 22.10: Rádió ujság, sporthírek. 22.30: Kétzongorás hangverseny. 22.55: A világ nagy zenekarainak hangversenye. 23.45: Francia, német, angol és olasz nyelvű hírszolgálat.

Budapest I. 7.45: Ébresztő. Torna, hírek, hanglemezek. 11: Hírek. 11.15: Gyermekdelélt. 11.45: Felolvasás. 13.10: Postászene. 13.40: Hírek. 14: Időjárás, vizállásjelentés. 14.30: Cigányzene. 15.30 Hírek. 17.15: Diákkézlóra. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés. 18: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 18.15: Jazzhármás. 18.45: Közvetítés a Doboz községből. 19.15: Szalónzene. 20: Előadás. 20.15: Hírek. 20.30: Tosca. Operaközvetítés. 21.25: Hírek. 22.20: Hírek. 23.10: Cigányzene. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 24.20: Tánclemezek.

Budapest II. 19.45: Olasz nyelvoktatás. 20.30: Elbeszélés. 21: Hírek. 21.25: Zongora hangverseny. 22.25: Hanglemezek. 23: Időjárásjelentés.

Magyar nyelvű hírek. 18.30: Reichsender Böhmen (269.5 m és 21 m röv. hull.) 18.50: Pozsony. 20: Toulouse (328.6 m.) 20: Reichsender Böhmen (269.5 m és 31 m röv. hull.) 21.18: Róma II. (244.3 m) és Róma RH (21.15). 22.15: London National (261 m) és rövidhullám GSA (48.50 m), GRX 30.96 m). 22.15: Bucuresti. 23.15: Reichsender Böhmen. 23.45: Pozsony. 23.45: Belgrád (437.3 m és 49.2 m röv. hull.) 23.50: Beszceabánya. 23.45: Toulouse(328.6 m) és Strassbourg (349.3 méter.)

hogy ennyire együtt érez velünk, de ne felejtse el, hogy maga, hogy is mondjam csak... nem láthat bele a mi bonyolult ügyeinkbe.

Isabel fölnevetett.

— Éppen azért látom, drágám, jobban a helyzetet, mert én idegen vagyok. Ha maga például, mint hegylakó, alföldre kerül, könnyebben észreveszi a szélalmot, mint az, aki ottan él.

Iván, aki ügyelt arra, hogy vendégei ne bántódjanak meg, hogy elejét vegye minden összezördülésnek, Isabel felé fordult:

— A hasonlat mindenestre költői, de nem találó.

Isabel hevesen tiltakozott:

— Azt akarod mondani te is, hogy nincs meg talán a távlatom mozgalmaitok megítéléséhez?

Iván nem mondott semmit, csak kifejezés nélküli tekintete bámúlt le a földre.

Ezután nem beszéltek többet politikáról. A számtanárnak átmenet nélkül jó anekdota jutott az eszébe, egy kicsit borsós volt ugyan, de elmondta. Erre valaki egy másik anekdotát is elmondott. Élcek elmondása csodálatosan összeköti az embereket és egyazon értelmi színvonalra hozza őket. Isabel, aki egyébként szerette a szavakban bujkáló szellemességeket, amelyeket a pillanatnyi helyzet teremt meg, visszautasító magatartást tanúsított az előráncigált olesó élcekekkel, mint általában minden kész konfekciós áruval szemben. Ehelyett félreült Paulinához, most már hosszasan foglalkozott vele, mert eddig, mint háziasszony, kénytelen volt szétosztani magát vendégei között. Ezek megszokták, hogy mindenféle jóban részesítsék őket. Teát ittak aprósüteménnyel, azután feketét, bort, sültet és hideg halakat és mikor már a tortát is megették, találgatták magukban, hogy fog-e még valami következni? Iván fontosságát tulajdonított annak, hogy az ő házatáját ne találják szegényesnek. Isabel pedig kész-

ségesen háziasszonyoskodott — az Iván kedvéért. Így vezették be még az ősszel, amikor Isabel úgy gondolta, hogy amennyire csak lehet, bele kell illeszkedni ebbe a környezetbe...

Paulina minduntalan zsebkendőjét tartott a szája elé, majd sálat kért, hogy betakarja a nyakát és újra aprókat köhécselt, mélyen a melléből. Hyenkor nővére mindig fölkapta a fejét és a legérdekesebb beszélgetés közben is odafigyelt. — Beteg vagy? — kérdezte Isabel részvételteljesen. — Nem vagyok beteg, — tiltakozott Paulina és ügyefogyottan mosolygott.

Isabel arra kérte, hogy Mihailovról meséljen neki.

Paulina elbeszélte egy történetet és hangja egyre halkult, amint a történet végéhez közeledett. Egy negyedóra múlva már rosszuléltől panaszkodott. — Nem bírom el az embereket, — mondotta, — nem bírom ezt a társaságot. Úgy érzem magamat közöttük, mintha darazsfészekbe kerültem volna és a darazsak összevissza csípik az arcomat.

— Hát akkor jöjj el hozzám egyszer, egyedül. Meglátod, hogy milyen jól el fogunk tudni beszélgetni.

— Köszönöm, — mondotta és megszorította Isabel kezét és intett a szemével, hogy most észrevétlenül haza akar menni. Isabelnek nem sikerült visszatartania.

Paulinával nem találkozott többé, elutazott. A rákövetkező napokban ismerősök hívták meg őket, szombat este pedig más társaság gyűlt össze náluk. Iván mindenkit ismert a városban, mindenkivel jóban volt és amióta új lakásba költözött, sűrűn hívogatta a barátokat. Meg volt győződve, hogy ezzel Isabelnek is örömet szerez és kárpótolja a kisváros egyhangúságáért. Isabelnek csak egy szavába került volna, hogy Iván „lépítse” a társadalmi életet, de nem akarta kedvét szegni, sőt úgy tett, mintha neki mindez nagyon tetszene.

(Folytatjuk)

Serédi magyar hercegprimás böjti pásztorlevele a féligazságokból összetákolt ugynevezett világnézetekről

Budapestről írják: Röviden megemlékezünk arról, hogy Serédi Jusztinián, Magyarország hercegprimása nagyböjti szózatában erőteljes hangon lép fel a kereszténység új „apostolai” és a fajelmélet ellen. A pásztorlevél többek között ezeket mondja:

— A romlott emberi természet több bajnak és szenvedésnek forrása, mint az elemi csapások. Háborúktól többen pusztulnak el a történelem folyamán, mint vízőöntől, tűzvészről, földrengéstől vagy pestistől. Az emberi ész a kultúra haladásával kitalálja a természet csapásai ellen a védekezést és azt, hogy hogyan lehet az átlagéletkort meghosszabbítani, ám ugyanakkor fegyvereket is talál ki és csodálatosan tökéletes gépeket, melyekkel egymást pusztítják a nemzetek.

— Az értelem elhomályosodása abban nyilvánul, hogy az nehézkes és késedelmes a természetfölötti örök igazságok megismerésére. Még ma is sokan vakok az evangélium igazságaival szemben, melyek elfogadása helyett

féligazságokból tákolnak maguknak az emberek az igaz vallás pótlására elméleteket és ugynevezett világnézeteket.

Megzavarják az emberek fejét, meggyöngítik a keresztények hitét és megbénítják ellenállásukat a kísértésekkel szemben. Istent tagadva, az egyházakat üldözve, aláznak minden tekintélyt.

A jog és igazság helyébe az anyag és nyers erő jogát ültetik. A Krisztustól hirdetett általános emberszeretet helyébe a fajnak túlzott kultuszát iktatják és számúzik az egyetemes emberszeretnek népeket átfogó és kibékítő gondolatát. Hamisan értelmezett hazaszeretettel a nemzetet még az Isten fölül is emelik.

Ahol nincs igazi istenhit, ott megszűnik a kölcsönös bizalom és megértés alapja is és a népek mértéktelen és drága fegyverkezéssel keresnek biztonságot.

A fegyverkezésekben kifejtett verseny háborúkban robban ki és ezzel felszabadulnak a „Jelenések könyvei” büntető angyalainak borzalmái. Zűrzavar támadt a családi életben is, az ifjúság nevelésében, amelynek züllése gondot okoz a bíróságoknak; a társadalmi osztályok kölcsönös viszonyában, amelyek együttműködés helyett az egymás ellen való agyarkodás jelszava után indultak. A modern istentelenek Krisztust tagadták, az egyházat féltelték és mikor a bajok keletkeztek, éreztük mégis Istent okolták.

— Tagadhatatlan, hogy amikor az elhomályosított értelem által kitalált tévtanok a bajokat létrehozzák, a helyzett rosszabbodásához hozzájárul a rosszra hajló akarat is. Az eredeti bűn óta megbomlott az emberi tulajdonságok kezdeti csodálatos összhangja annyira, hogy az ember rendetlen vágyainak nagyon is könnyen enged és erős kísértéseket érez, hogy ezen világ mulandó javait elébe helyezze az örökkévaló égi javaknak. Így keletkeznek a bűnök. A bűn gyakran nemcsak azt pusztítja el, aki elkövette, hanem átszarmaztatja az utódokra is.

Különösen a felelős állásban levők bűnei és mulasztásai válhatnak nagy bajok forrásává.

— Ne nézzük a bajokat rest megadással, hanem küzdjünk ellentük. Igazán sikeres azonban csak akkor lesz e küzdelem, ha a bajok gyökere: a bűn ellen harcolunk, ha példaadással előmozdítjuk a jónak győzelmét a rossz felett.

Fegyveres bolsevista forradalmat szerveztek Svédországban

Az államcsínyt sztrájkokkal és uccai tüntetésekkel akarták előkészíteni

Stockholmból jelentik: A kommunista személyek ellen végrehajtott házkutatások fontos eredménnyel jártak, különösen Göteborgban, a hol írott bizonyítékokat találtak arra nézve, hogy a svédországi bolsevisták fegyveres felkelést készítettek elő.

A kommunisták az utóbbi időben az egész országban tárgyaltak arról, hogyan lehetne megszervezni a forradalmat. Az államcsínyt sztrájkok szításával, műhelyek megszállásával és nagyobb arányú uccai tüntetésekkel akarták bevezetni. Göteborgban számos moszkvai eredetű

rejtjeles iratokat foglaltak le, amelyek szintén ezeket a kérdéseket tárgyalják és amelyek mindegyike azzal végződik, hogy az iratok átoltasása után azonnal megsemmisítendő.

A szombati razzia eredményéről beszámolva, a „Socialdemokraten” című lap a kommunizmus módszereit ismerteti és kiemeli, hogy a kommunistaellenes mozgalom az egészséges nemzeti érzés jele, amely azonban tökéletesen összeegyeztethető a demokratizmussal. A lap végül azt a megállapítást teszi, hogy a svéd nép türelme a végéhez ért.

Milyen alapon szállították le a nyugdíjasok illetményeit?

Mindenkinek írásbeli tiltakozást kell benyújtani

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Ismeretes, hogy azok a volt osztrák-magyar nyugdíjasok, akiknek 1925. előtt állapították meg nyugdíját, nemrégiben abban a kellemetlen meglepetésben részesültek, hogy

illetményeiket azon a címen, hogy a nyugdíjpénztár takarékoskodik, leszállították.

Egyes esetekben ez a nyugdíjleszállítás 40—50 százalékos volt. Lapunk kolozsvári munkatársa ebben az ügyben beszélgetést folytatott Pop Valer kormánybiztossal, az Erdélyi és Bánsági Nyugdíj Egyesület elnökével. Pop Valer elmondta, hogy olyan jogalapon szállították le a nyugdíjakat, hogy a nyugdíjpénztár annak idején drágasági pótlék címen emelte fel a nyugdí-

jakat és így most joga van azt mérsékelni. Közölte a továbbiakban a nyugdíjgyesület elnöke, hogy a kérdésről tárgyalt a pénzügyminiszterrel, aki

ígéretet tett, hogy az ügyet kedvezően megoldják.

Egyébként ajánlatosnak tarja, hogy a nyugdíjgyesület minden érdekelt tagja egyéni beadványban

tiltakozzék ezen intézkedés alkalmazása ellen.

Pop Valer nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy tudomása szerint Dragomir Silviu kisebbségügyi miniszter a Magyar Népközség közbenjárására szintén foglalkozik a kérdés elintézésével.

A DÉLI HIRLAP BUCURESTIBEN

a következő kioszkokban kapható:
Calea Victoriei és Bdul Elisabeta sarok
Calea Victoriei és Bdul Academiei sarok
Str. Lipsceani, az Elite kávéházzal szemben
Str. Academiei, Union és Stanescu szállodákkal szemben
„Carpati”, Esplanade szállodával szemben
„Literatura”, Calea Victoriein

APRÓ HIRDETÉSEK

Az este 6 óráig feladott hirdetések másnap reggel megjelennek

Az 1938. júl. 18-án megjelent 69094. sz. miniszteri rendelet alapján apróhirdetési áraink a következők: álláskereső, elveszett tárgyak, eltűnt személyek, fürdő- és gyógyhely hirdetések szavankint egy leu. Levelezés és Házasság nem közölhető, minden más rovatban szavankint kettő leu. Legkisebb apróhirdetés tíz szó. Az apróhirdetések díja előre fizetendő. — Apróhirdetéseket felvesz I. kerület: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata I. C. Bratianu 3. II. kerület: Popovici trafik, Piata Badea Cárta 8. — Kardos-trafik, Piata Traian (szerb templom mellett) Grósz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerület: Flauder-trafik, Piata Lănovari IV. kerület: March-trafik, Piata Küttl. — Nógrády-trafik, (Corso mellett). — Schmidt-trafik, Piata Dragalina 6. Telefon 45—06. — Vittek-trafik, Bul. Carol 54. — Galgóczy-trafik, Strada Bratianu 15/a. Telefon: 45—18.

Alkatmazas

Tiszta jól dolgozó és jó bizonyítványokkal rendelkező mindenest és bejárónőt keres. Cím a kiadóban. 635

Perfektlül főző mindenest szakácsnő és szobalány éves bizonyítvánnyal azonnal, vagy 15-ére felvétetik. IV., Piata Dragalina 15. I., emelet ajtó 1. 640

Állást keres

Gépész, aki a Diesel-motorok kezelésében perpekt, állást keres. II., Str. Inocentiu Klein 16. 856

Lakás

Ötszobás lakás I. emeleti, 5 szobás lakás II. emeleti orvosi rendelő. vagy irodai célokra alkalmas, 3 szobás lakás II. emelet, modern, déli fekvésű május 1-re kiadó. I., Str. I. G. Duca 8. E. K. Thomas. 608

Emeletes modern villa, egy lakás, kályhafűtéssel havi 4200 lei plus mellékdíj a Belváros központjában május 1-re kiadó. Érdeklődni: Mihail, Str. Lonovici 1. Telefon: 16—10. 634

Modern kétszobás, fürdőszobás lakást konyhával, esetleg bútorozva keresek. Cím Consilier Curtea de Apel, camere 67. 641

Autó-vele

Ebédloaszta és egy jókarban lévő szürke öltöny jutányosan eladó. IV., Str. Bolinteanu 14. 823

Jutányosan eladó Kardostelepen 120 négyszögletes teleknyvezett telek ház-zal. Üzletnek igen alkalmas. Közelebbit a kiadóban. 1864

Hirdessen a Déli Hírlapban!

Köszönetnyilvánítás

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, kik a felejthetetlen jó férj, apa, após,

COCA SIMION

elhalálózása alkalmából bennünket vigasztaló szavakkal felkerestek és fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, drága halottunk ravatalára virágot, koszorút helyeztek és utolsó útjára elkísérték

A gyászoló család.